

Ημερίδα προετοιμασίας για την κατάρτιση του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2021-2027

ΑΘΗΝΑ 07 ΙΟΥΝΙΟΥ 2019

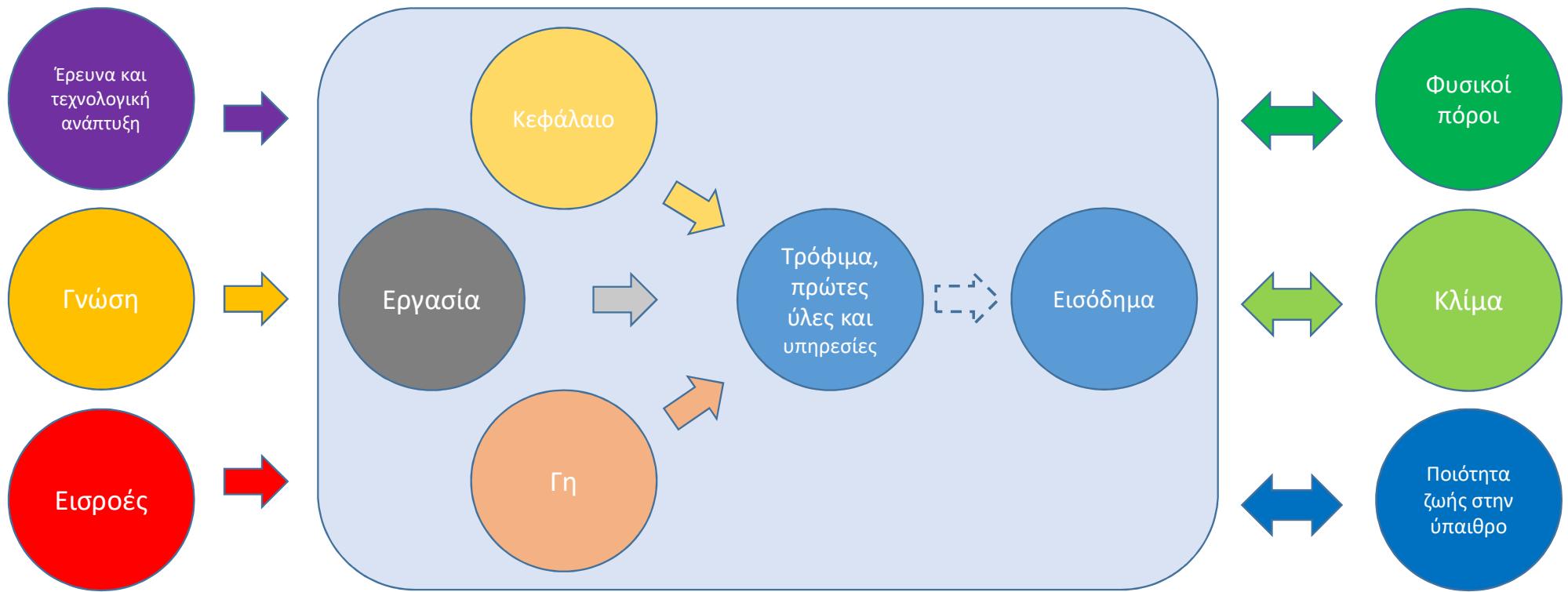
Η υφιστάμενη κατάσταση του αγροδιατροφικού τομέα και των αγροτικών περιοχών

Κ. Αποστολόπουλος

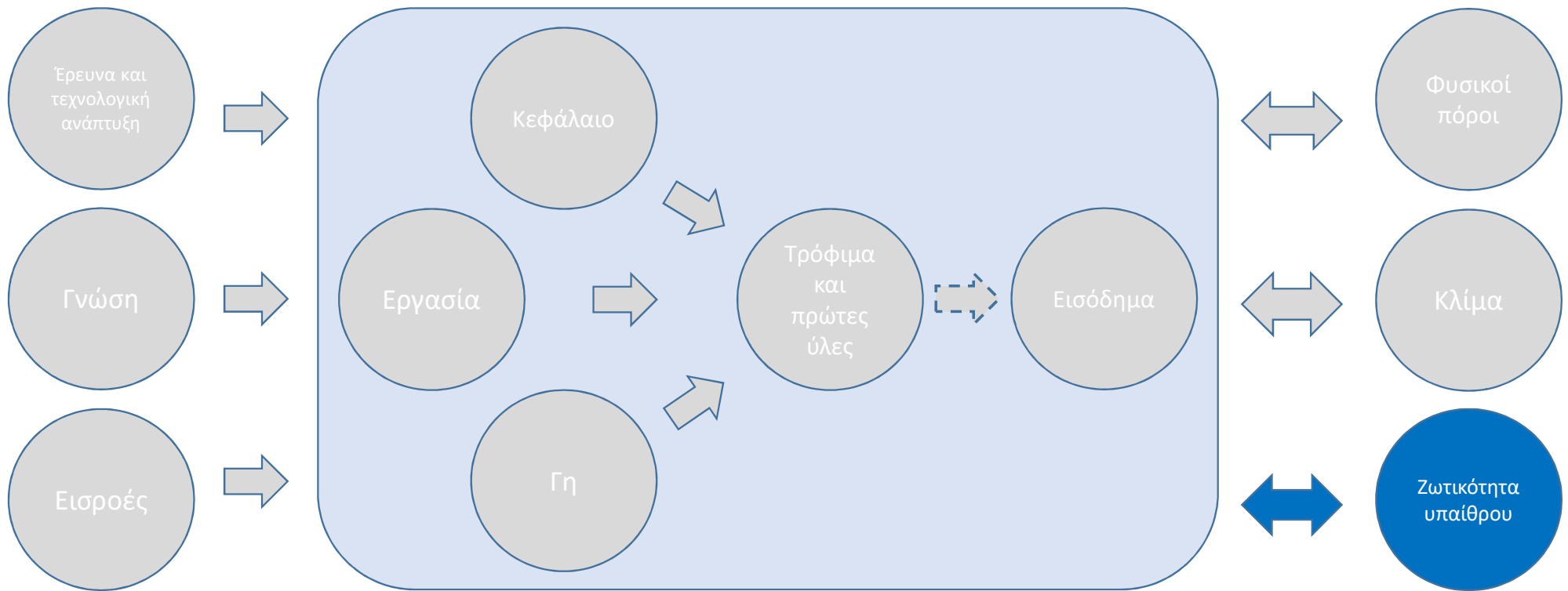
Μοναδα Θεσμικής Υποστήριξης και Αξιολόγησης
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΑΑ 2014 – 2020

Ο Αγροδιατροφικός τομέας

ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ

Ζωτικότητα
υπαίθρου

Υπάρχει γρήγορο internet στις αγροτικές περιοχές;

Περιοχές όπου παρέχεται ευρυζωνική υπηρεσία

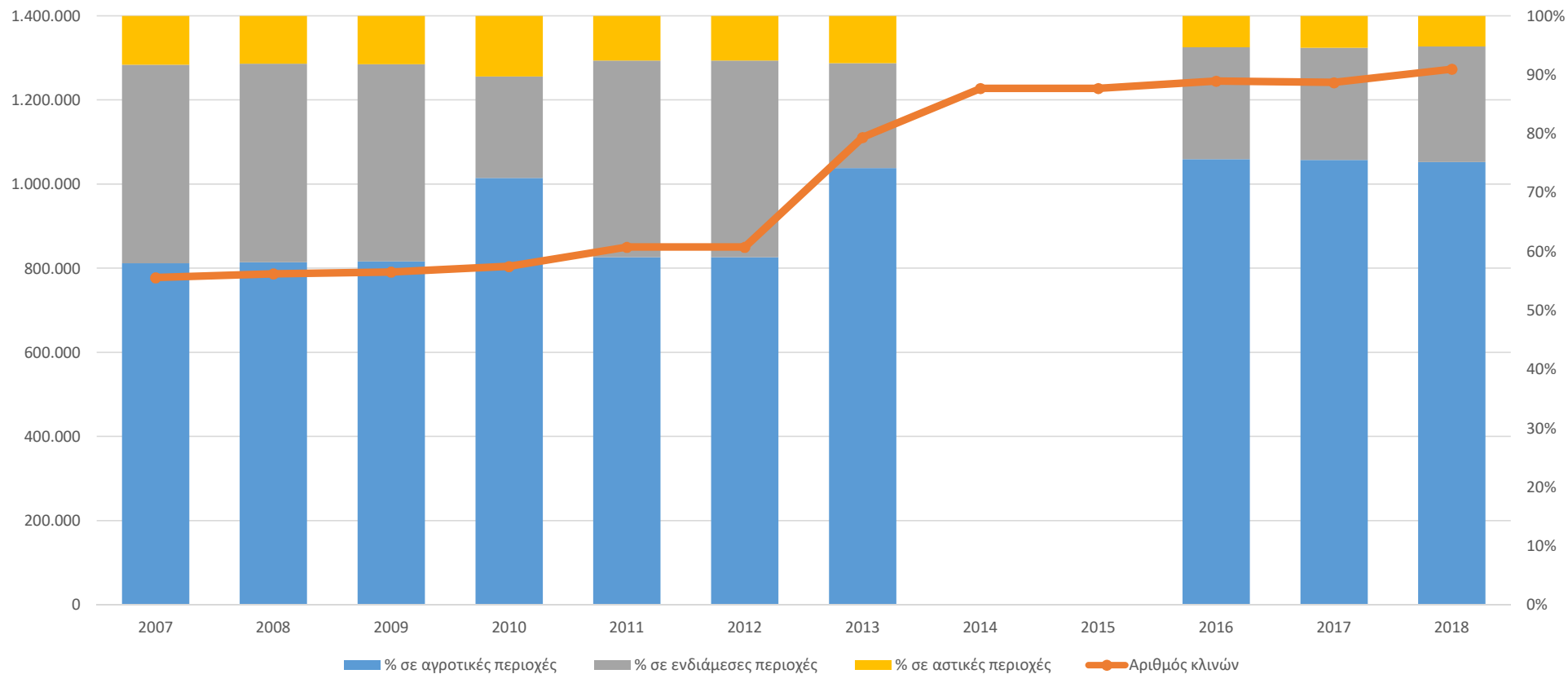

Πηγή: ΕΕΤΤ

Ποια είναι η τάση διαφοροποίησης της οικονομίας;

Τουριστικές κλίνες

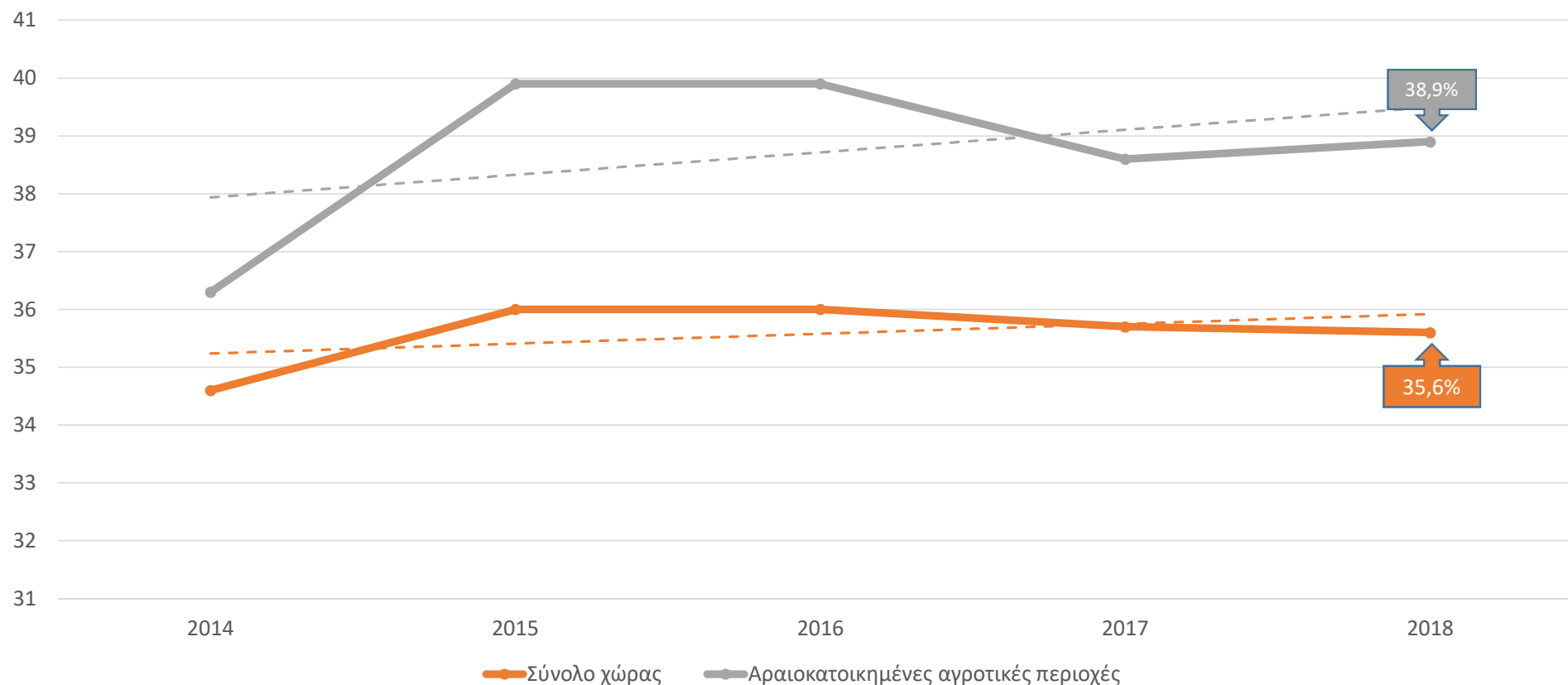
Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>)

Ποιος είναι ο κίνδυνος φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού στις αγροτικές περιοχές

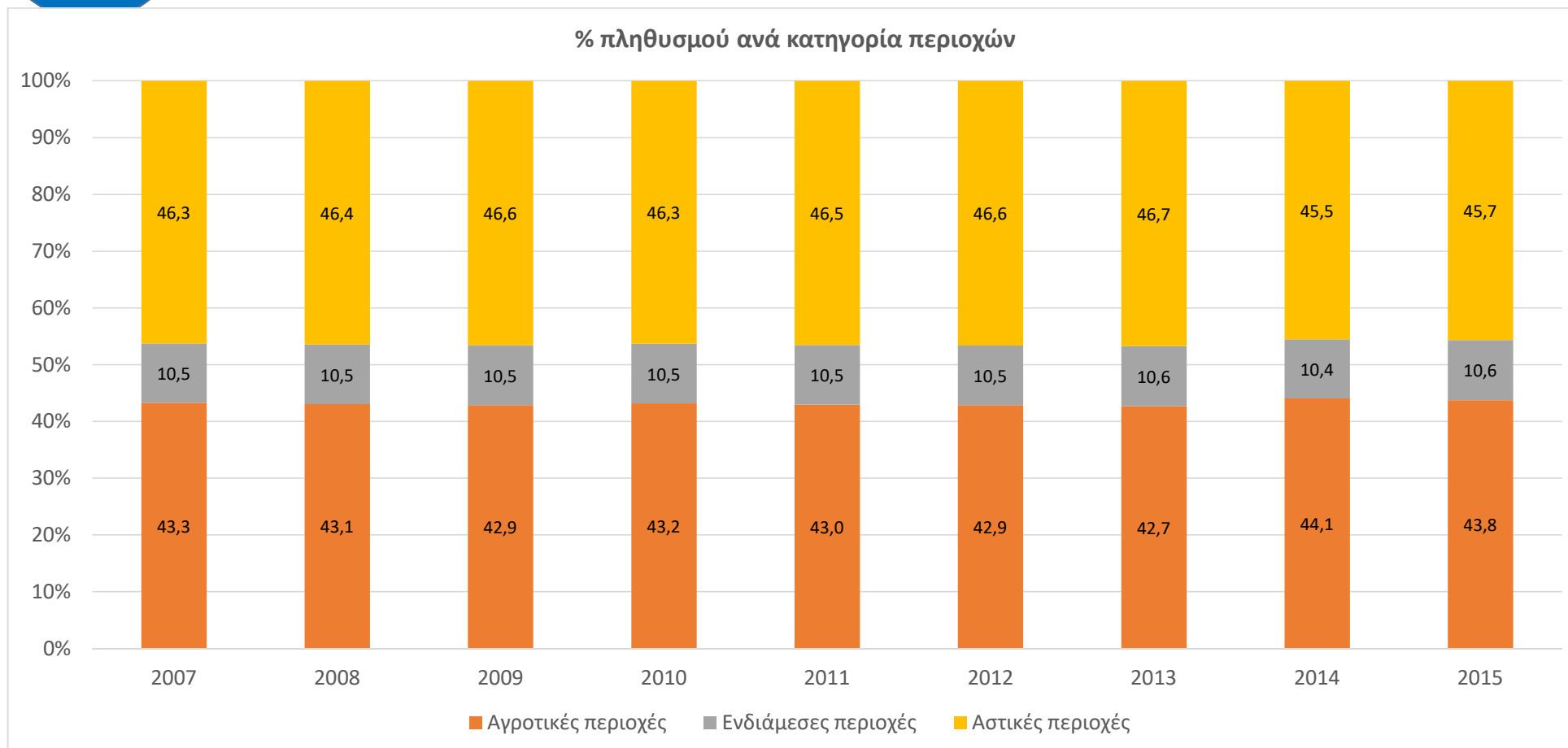

% πληθυσμού που κινδυνεύει από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό

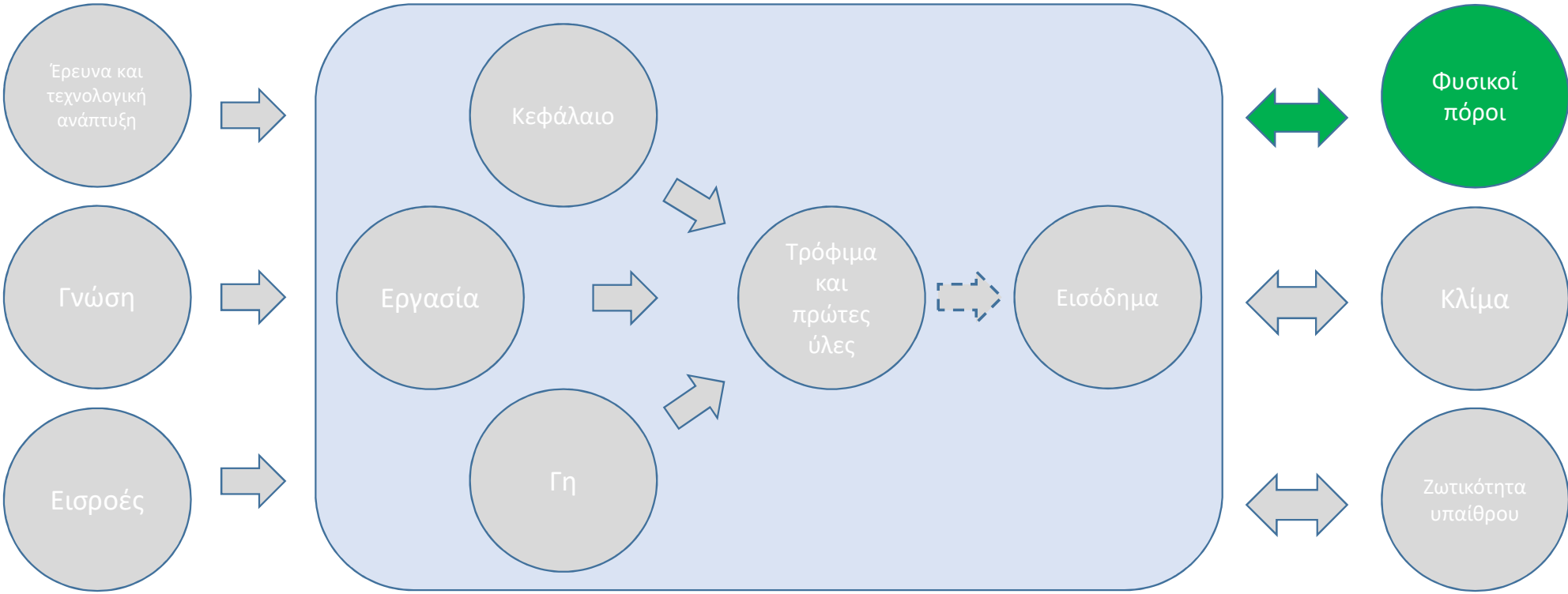
Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>)

Πώς εξελίσσεται ο πληθυσμός στις αγροτικές περιοχές;

Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>)

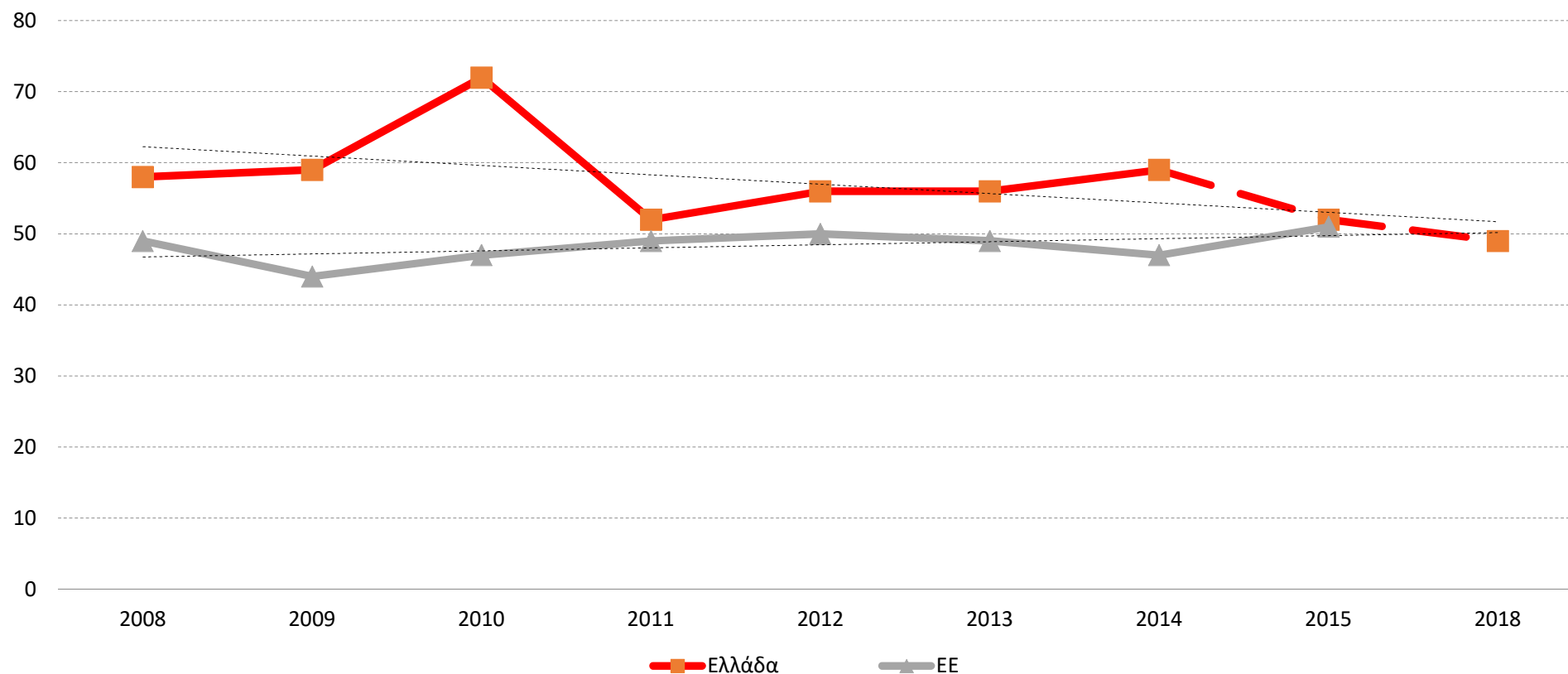
ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

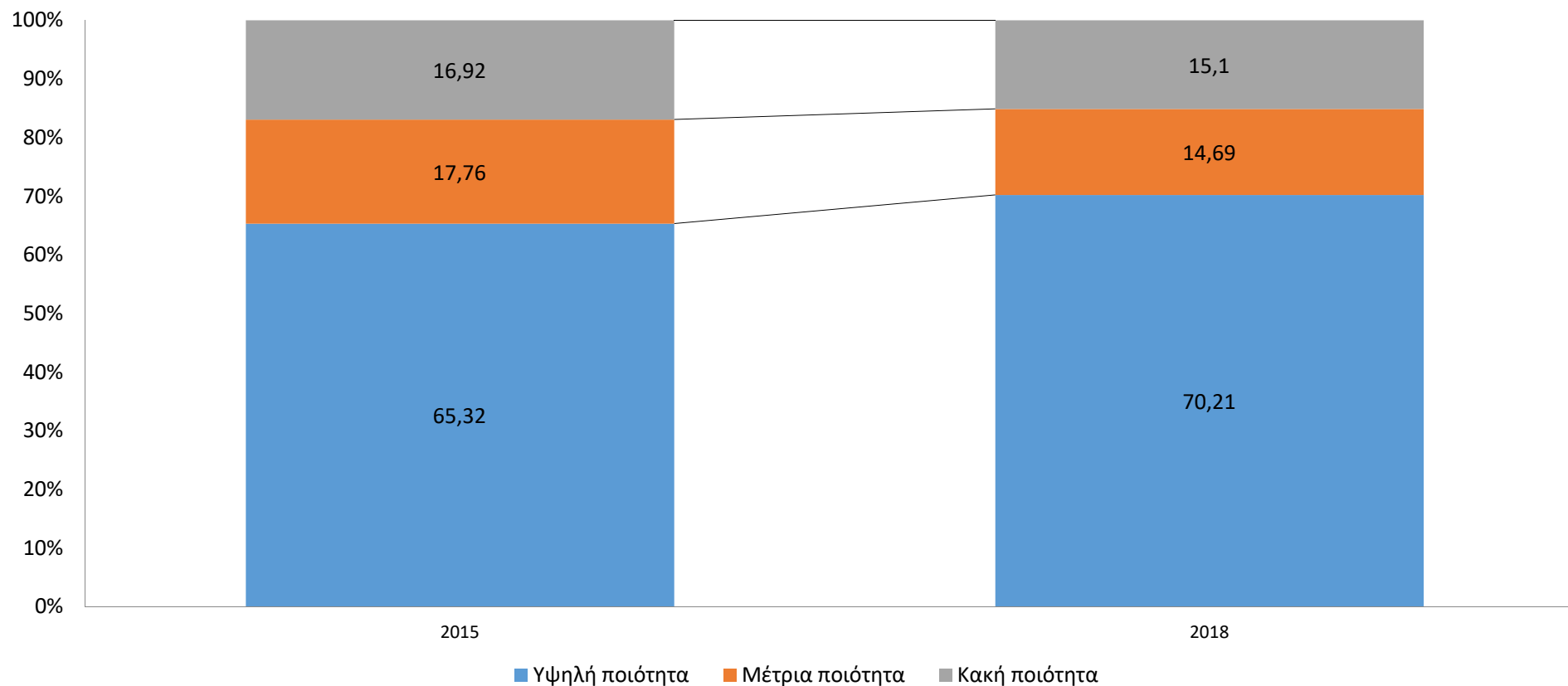
Δυνητικό πλεόνασμα αζώτου σε γεωργική γη (kg/ha/έτος)

Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>)

Ποιότητα υπόγειων υδάτων

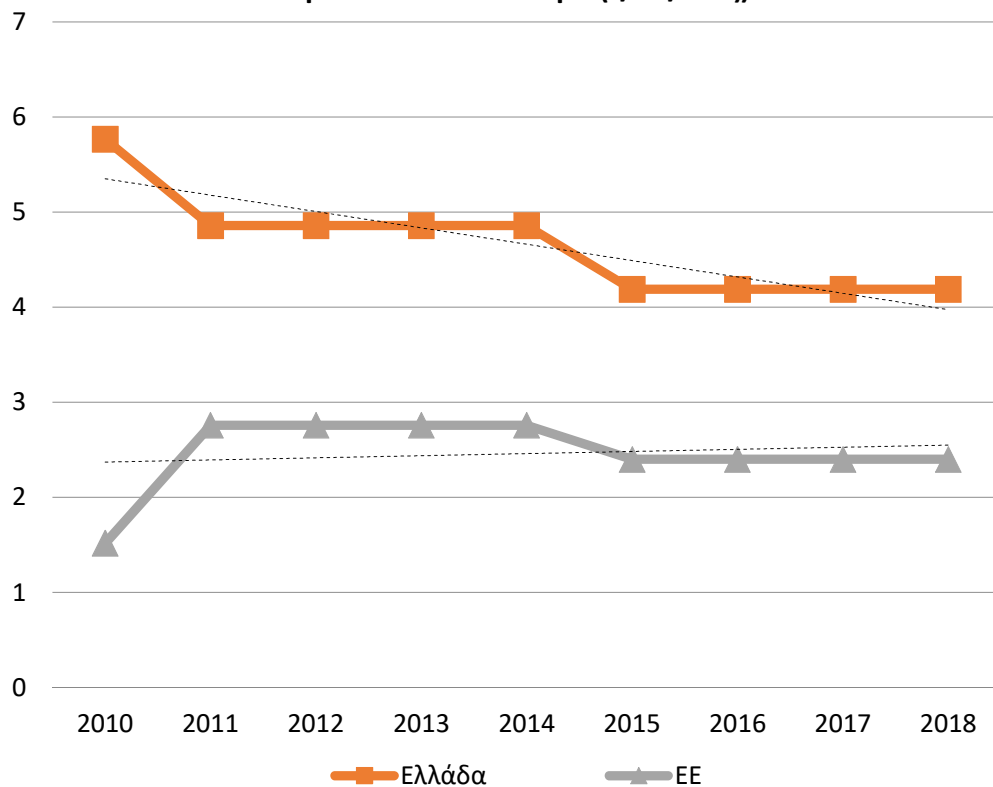
Πηγή: ΕΥΔ ΠΑΑ - Μελέτη για την Αξιολόγηση της συμβολής του ΠΑΑ στη διαχείριση και αποδοτικότητα της χρήσης των υδάτων (2019)

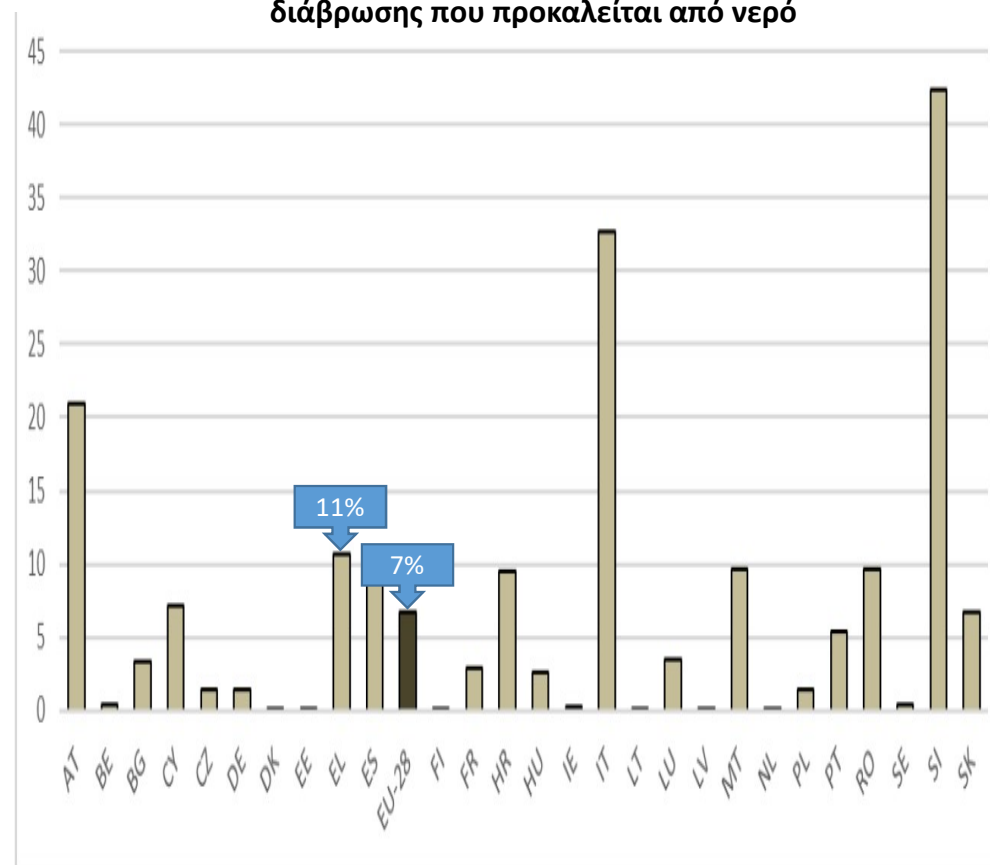
Ποια είναι η κατάσταση του εδάφους;

Ρυθμός απώλειας εδάφους λόγω διάβρωσης που προκαλείται από νερό (t/ha/έτος)

% γεωργικής έκτασης με κίνδυνο διάβρωσης που προκαλείται από νερό

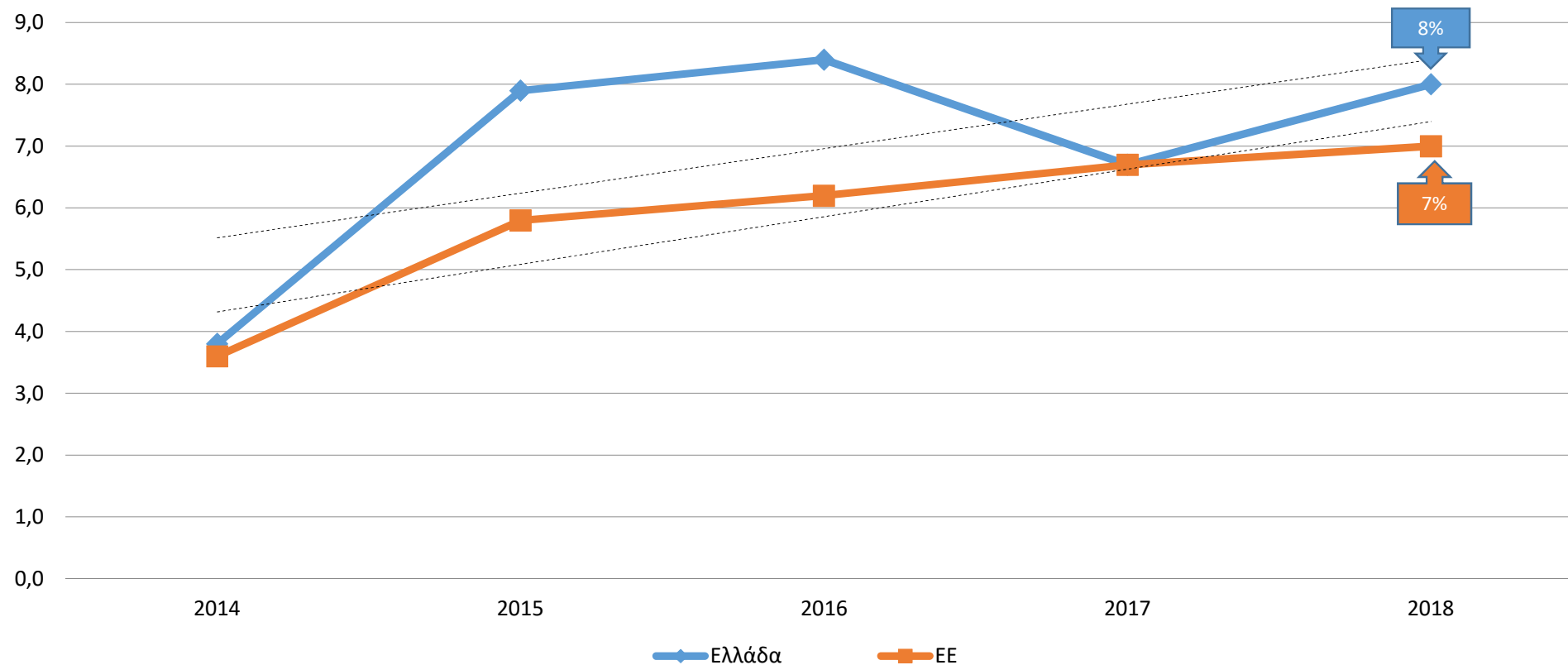

Πηγή: ΕΥΔ ΠΑΑ - Μελέτη για την Αξιολόγηση της συμβολής του ΠΑΑ στην πρόληψη και βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους (2019)

Ποια είναι η τάση στη βιολογική γεωργία;

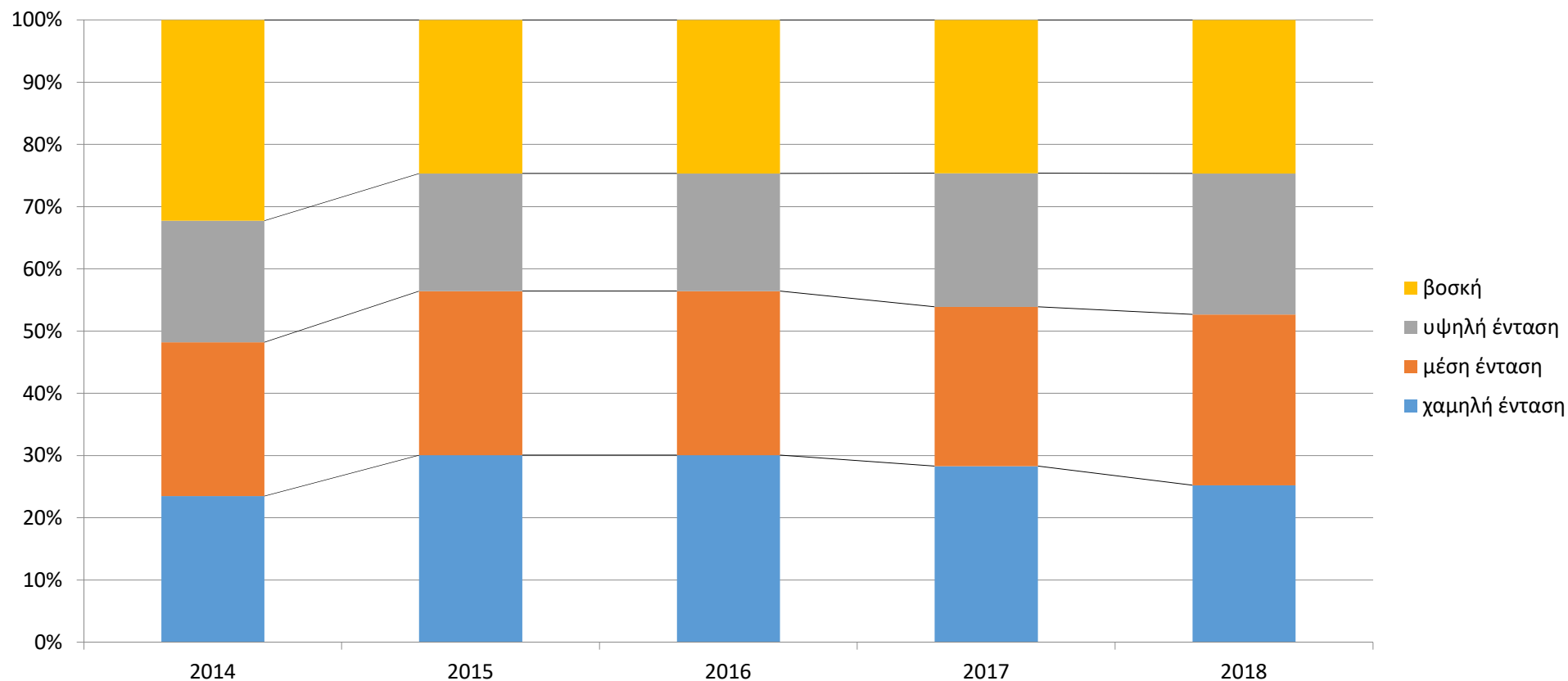
% ΧΓΕ με βιολογική γεωργία

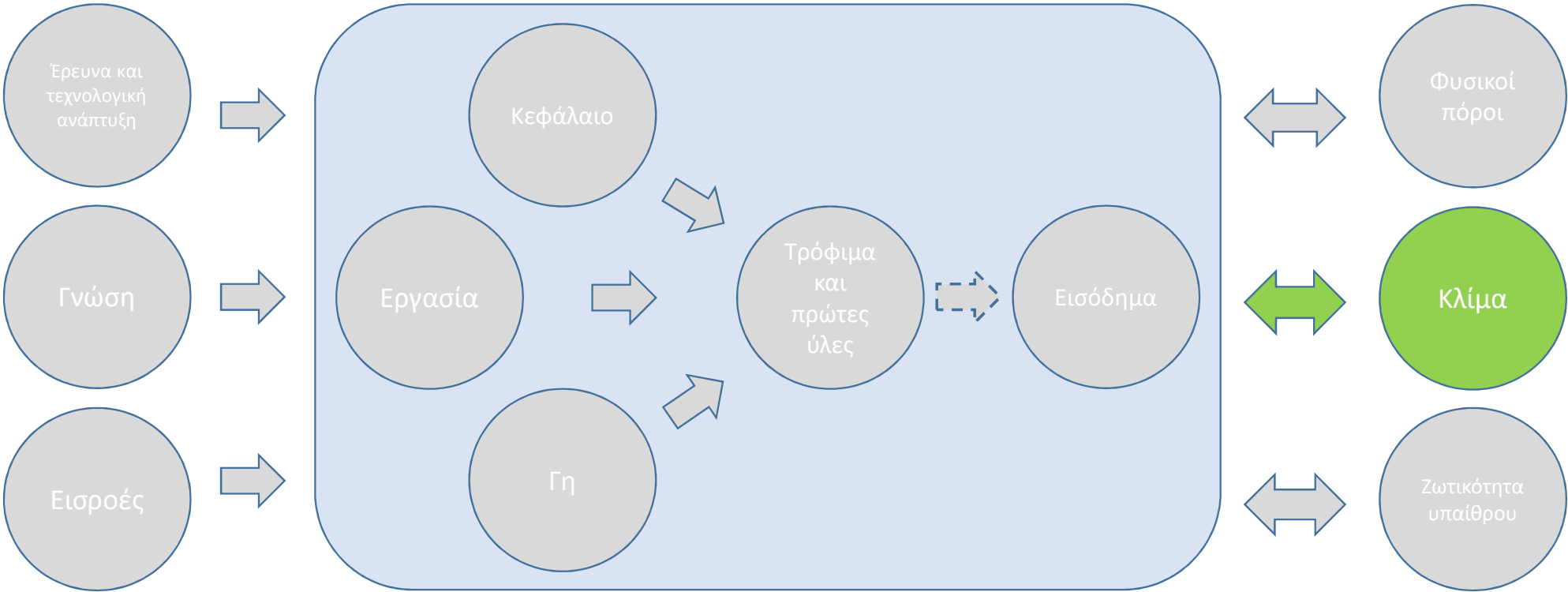
Ποια είναι η τάση έντασης της γεωργίας;

% ΧΓΕ ανάλογα με την ένταση των εισροών ανά εκτάριο

ΚΛΙΜΑ

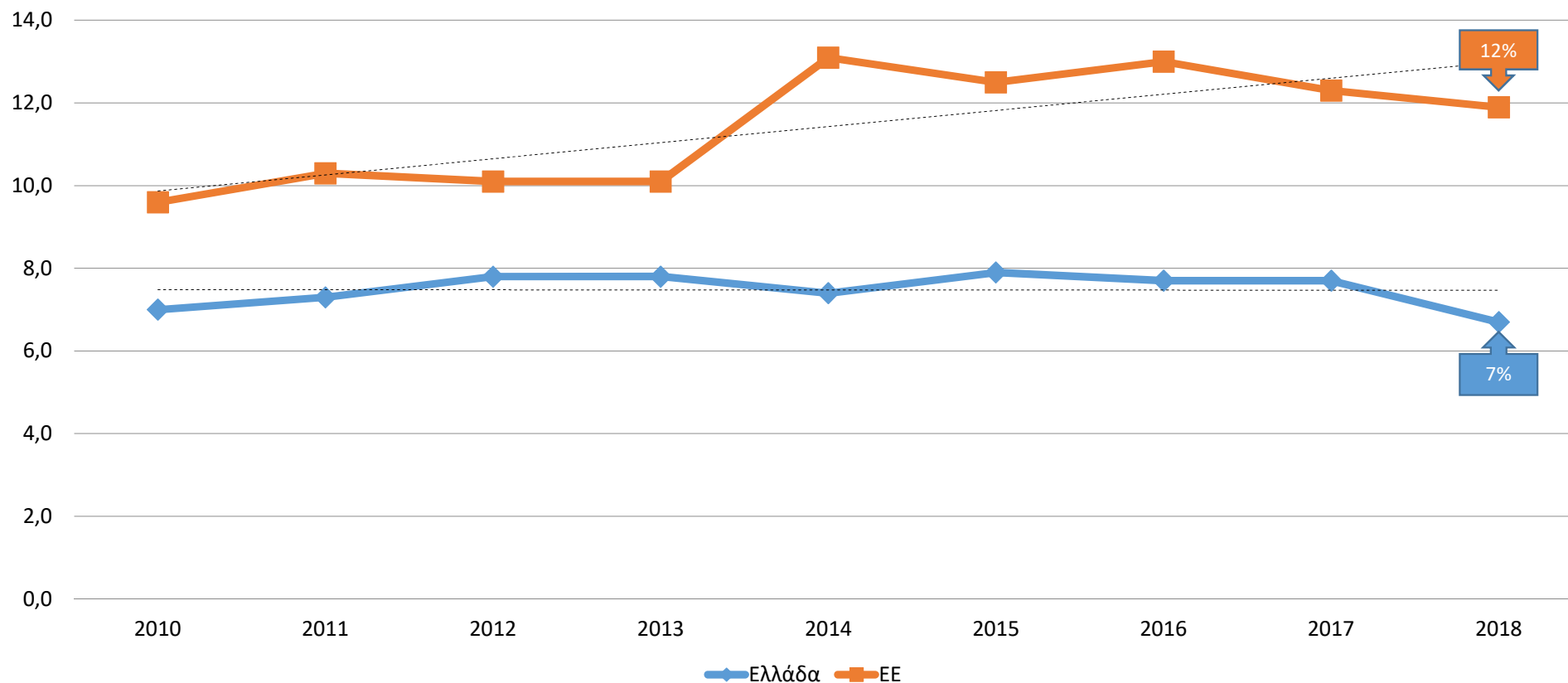

Πως συμβάλει η γεωργία στην εκπομπή αερίων θερμοκηπίου;

% εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη γεωργία

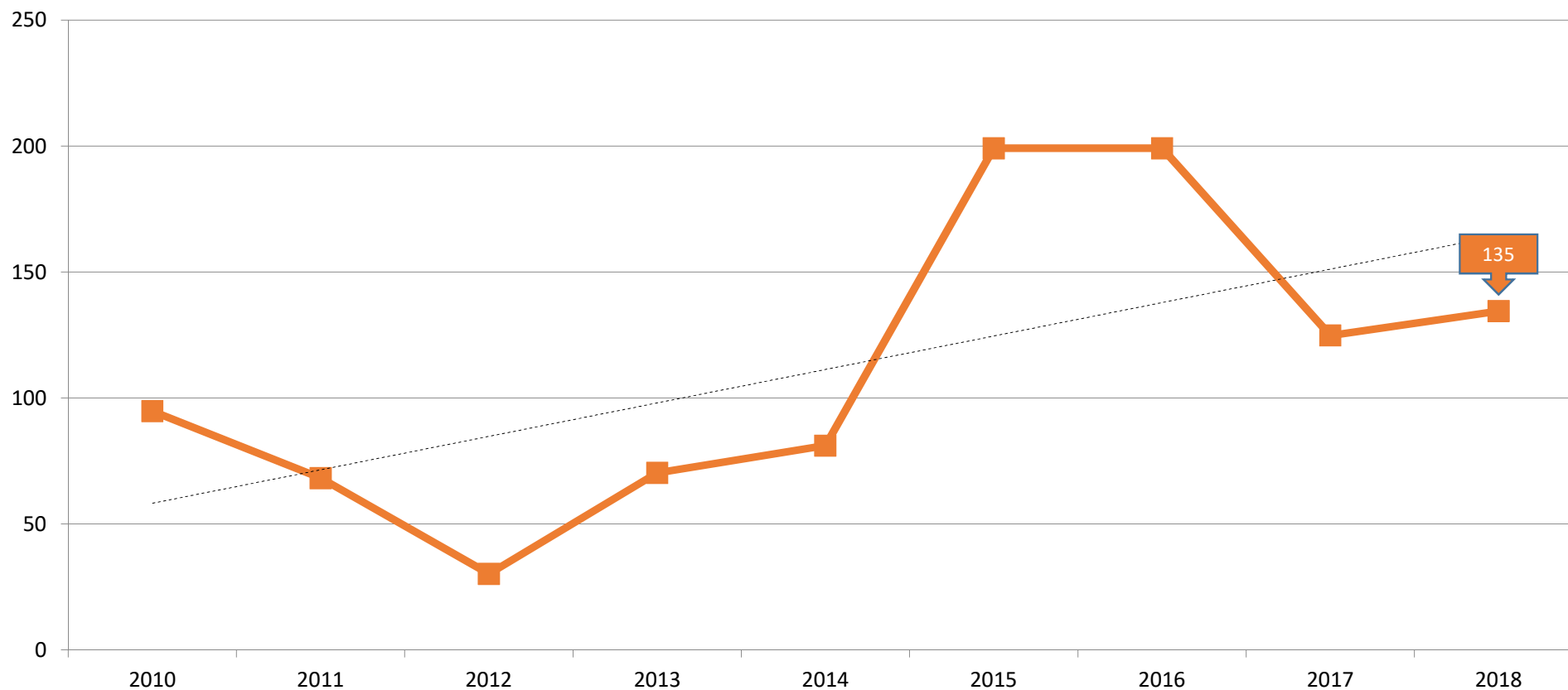
Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>)

Πως συμβάλει η γεωργία στην παραγωγή ΑΠΕ;

Παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας από τη γεωργία (ktoe)

Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>)

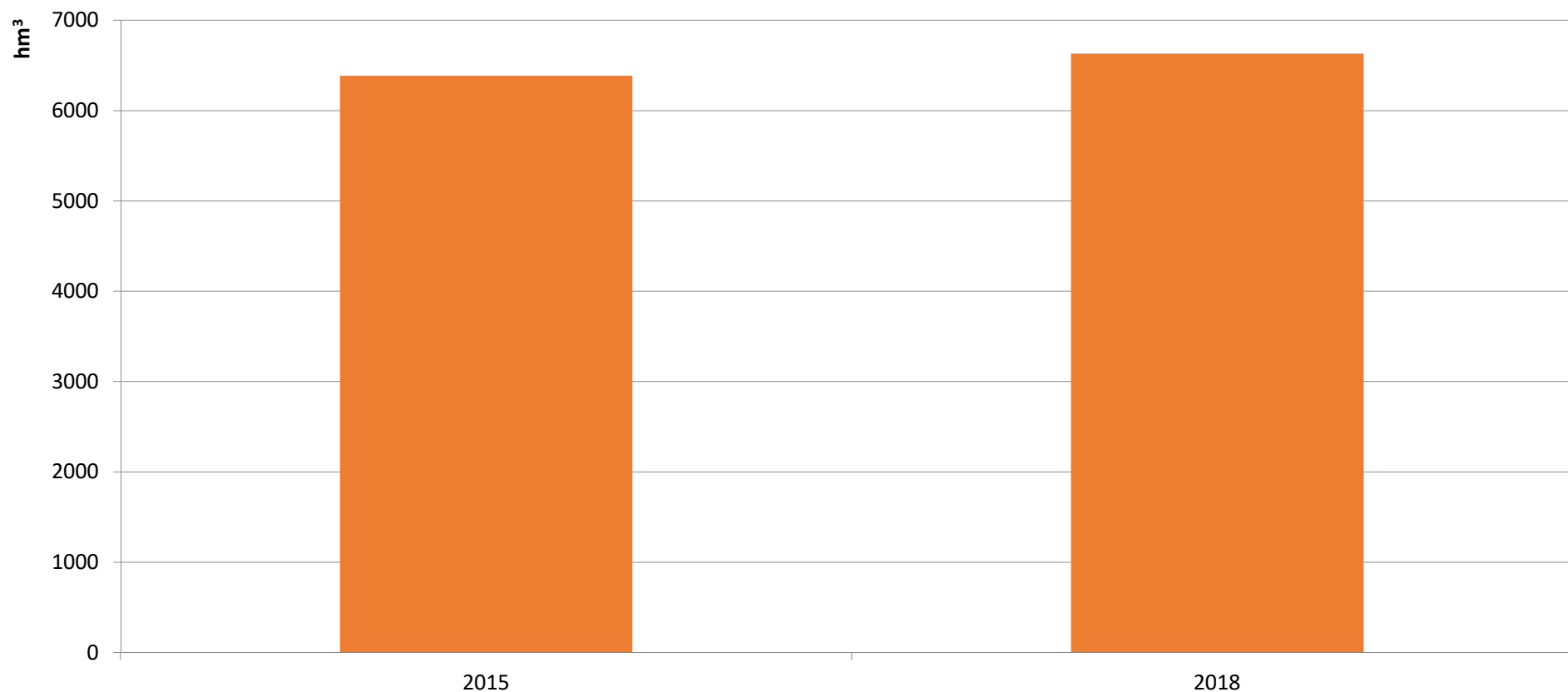

Πως επηρεάζει η γεωργία την ποσότητα του νερού;

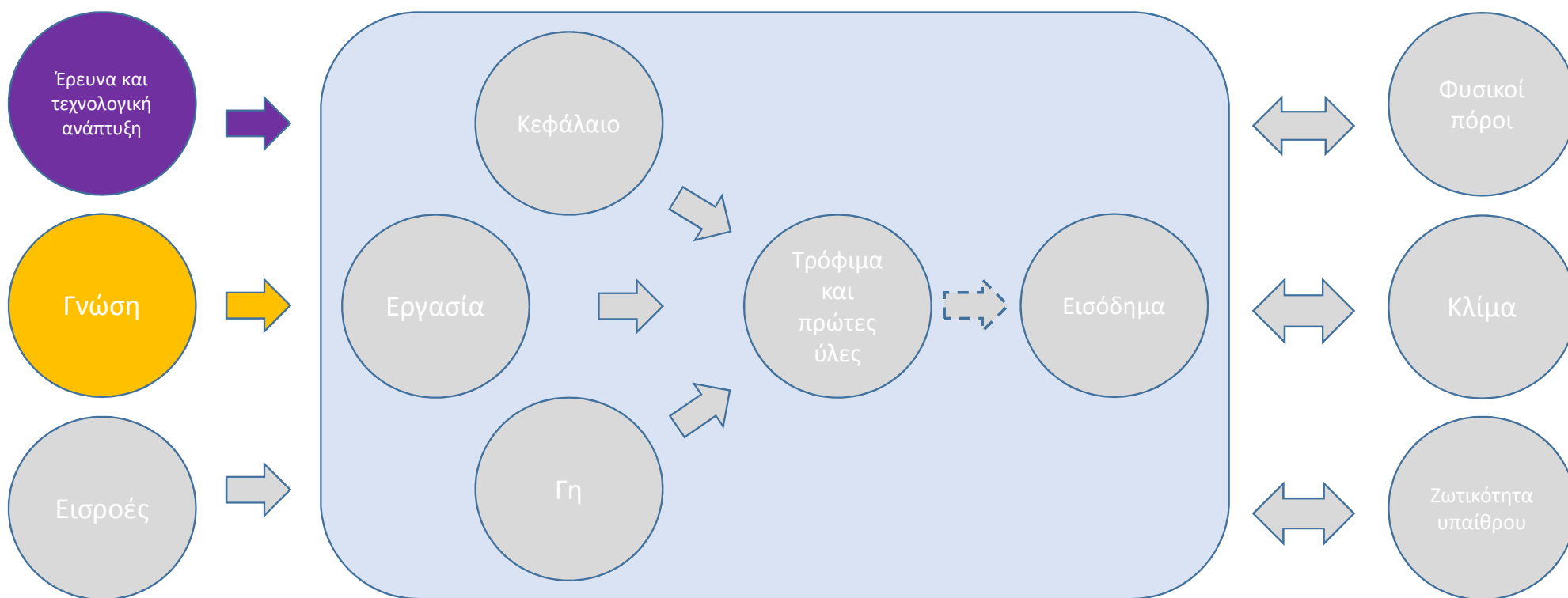

Εκτιμώμενες απολήψεις νερού για άρδευση (hm³)

Πηγή: ΕΥΔ ΠΑΑ - Μελέτη για την Αξιολόγηση της συμβολής του ΠΑΑ στη διαχείριση και αποδοτικότητα της χρήσης των υδάτων (2019)

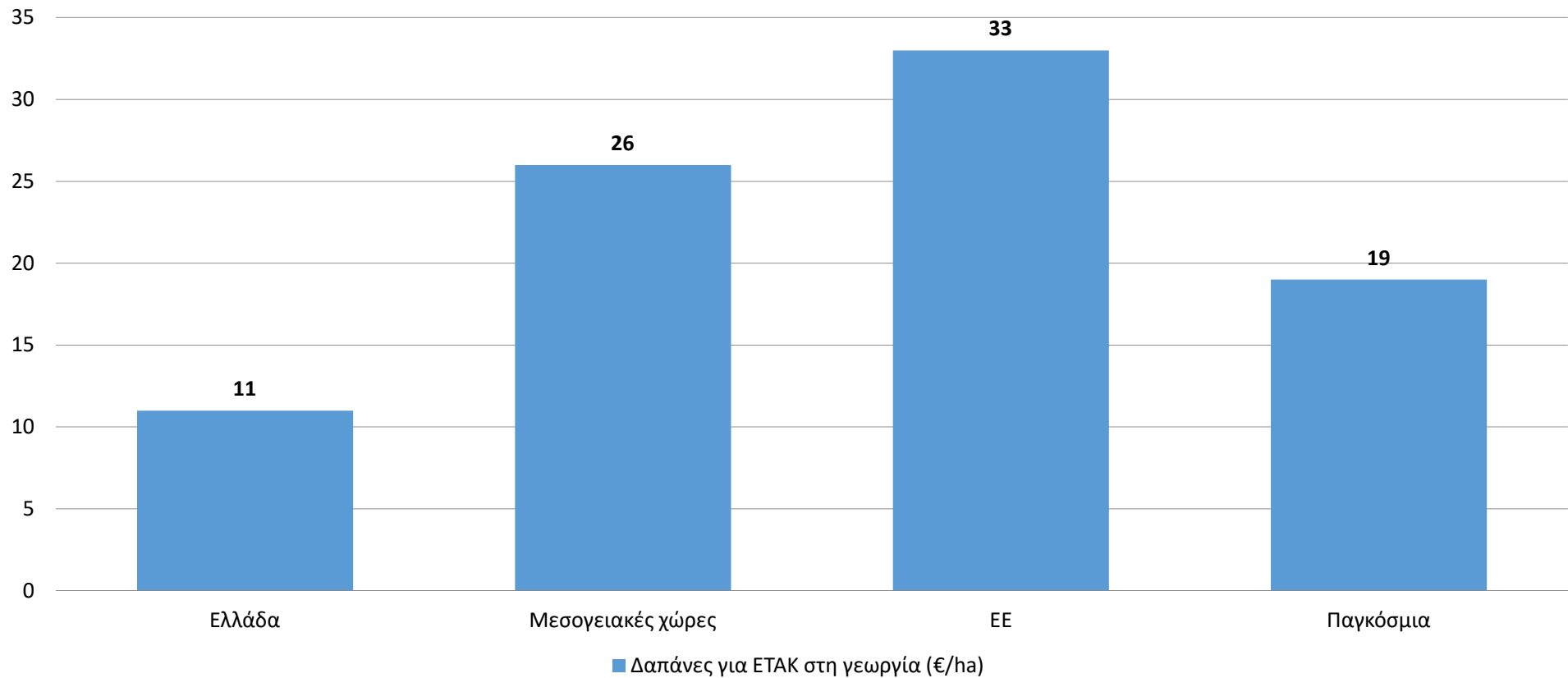
ΕΡΕΥΝΑ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ και ΓΝΩΣΗ

Ποιο είναι το επίπεδο δαπανών για ΕΤΑΚ στη γεωργία;

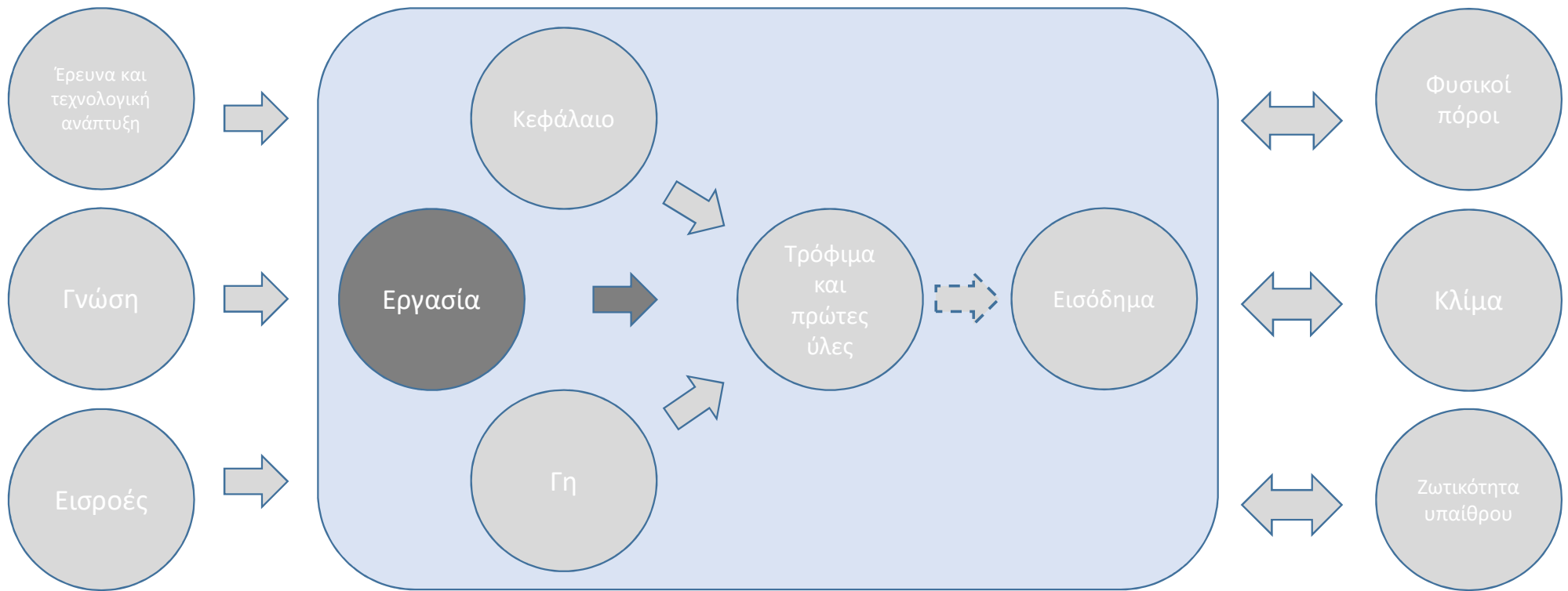

Δαπάνες για ΕΤΑΚ στη γεωργία (€/ha)

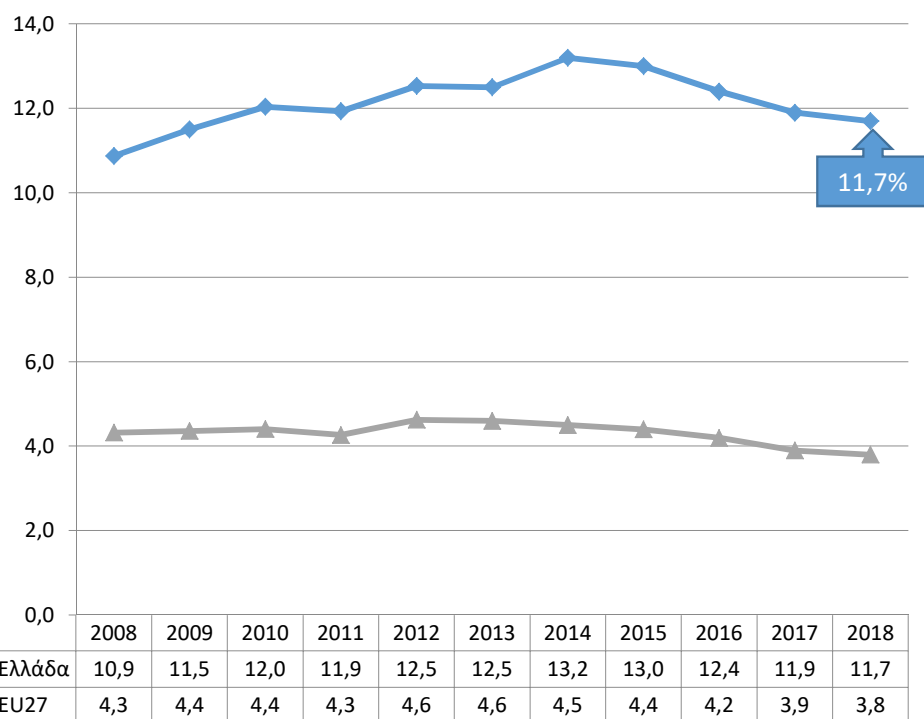

ΕΡΓΑΣΙΑ

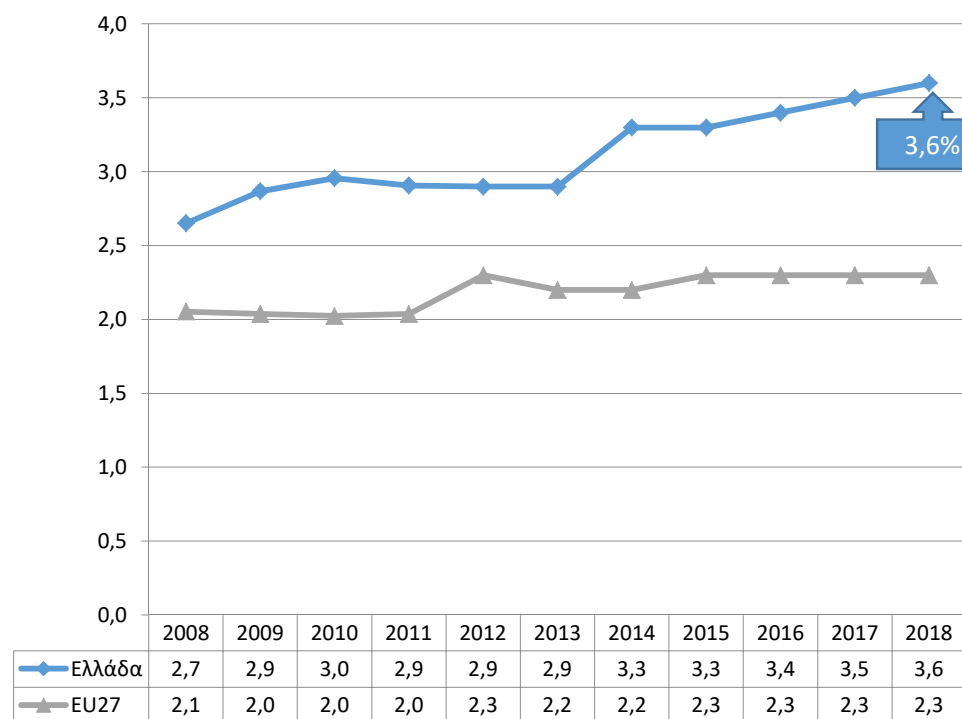

Απασχόληση στη γεωργία

Απασχόληση στη βιομηχανία τροφίμων

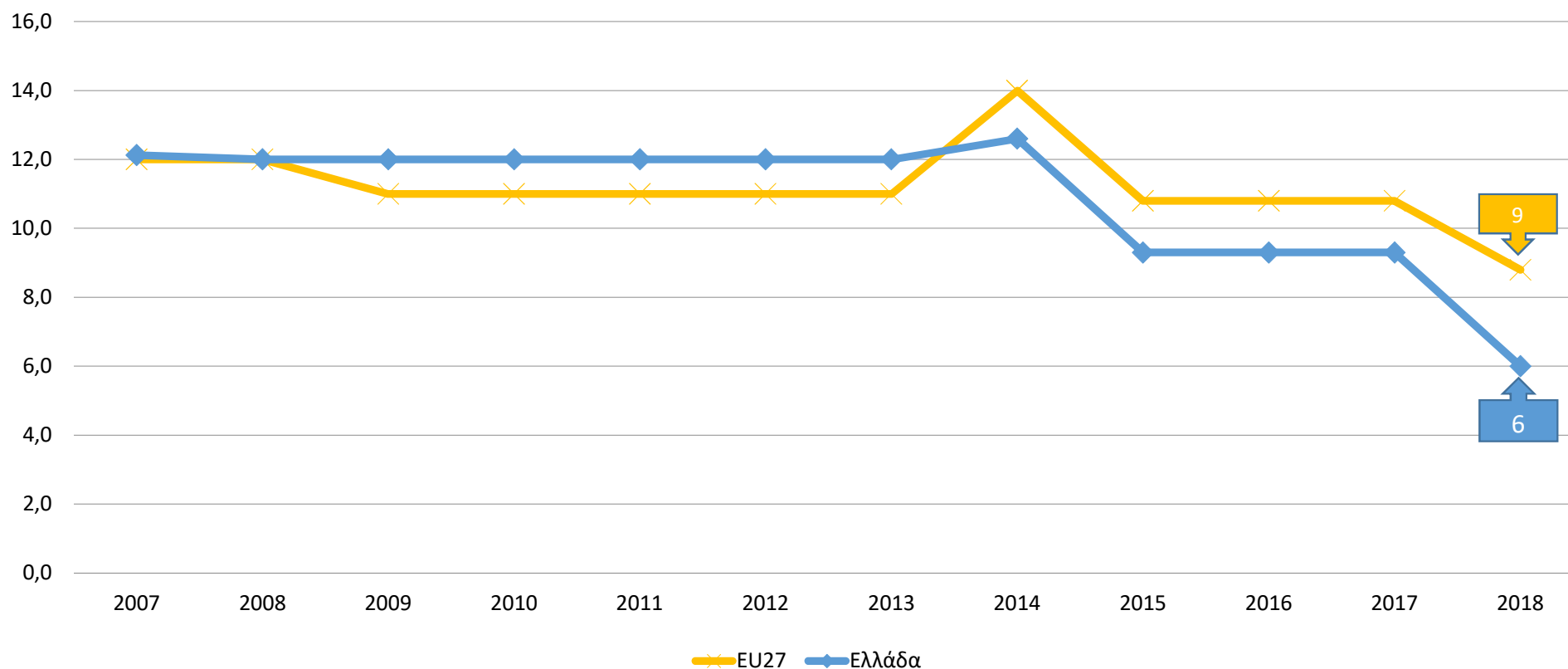

Ποια είναι η ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στη γεωργία;

αριθμός ατόμων ηλικίας <35 ετών για κάθε 100 άτομα ηλικίας ≥55 ετών

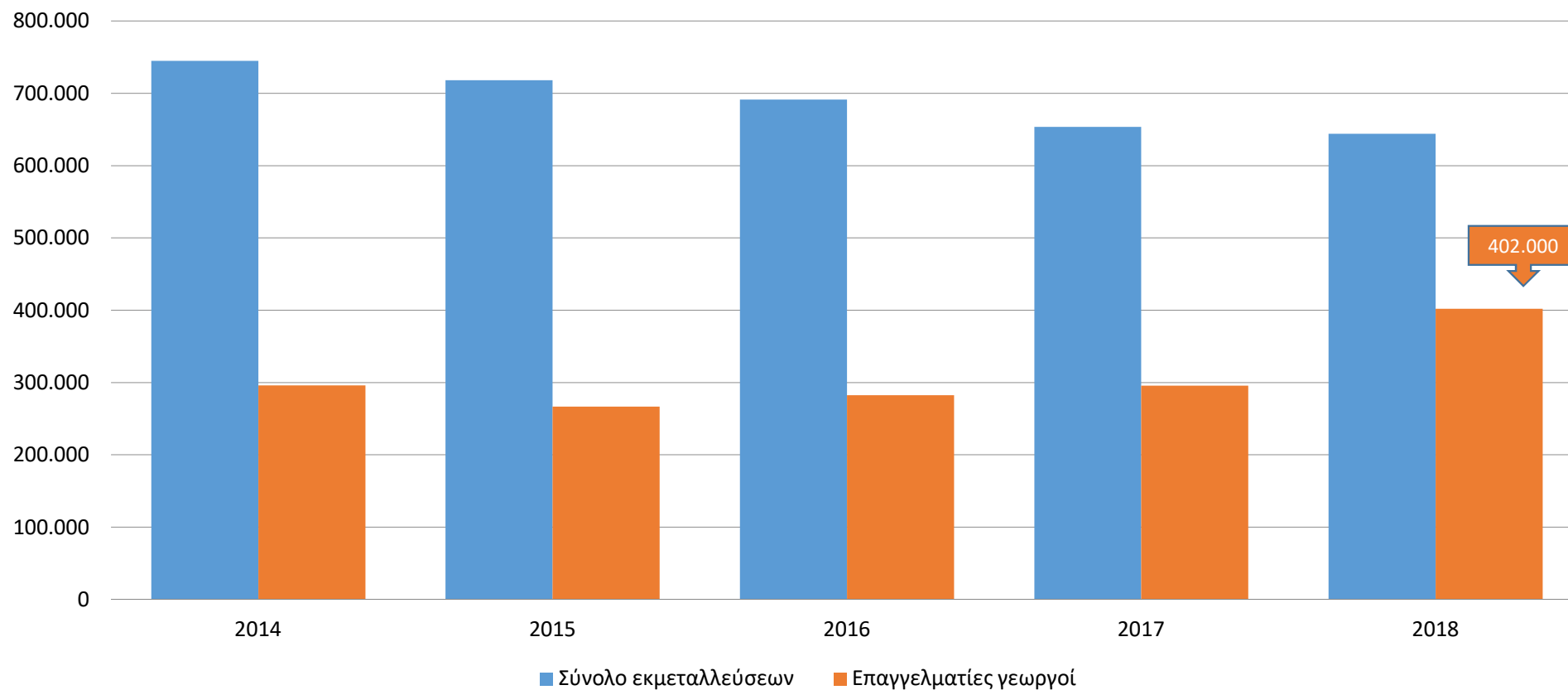
Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>)

Πόσοι ασχολούνται επαγγελματικά;

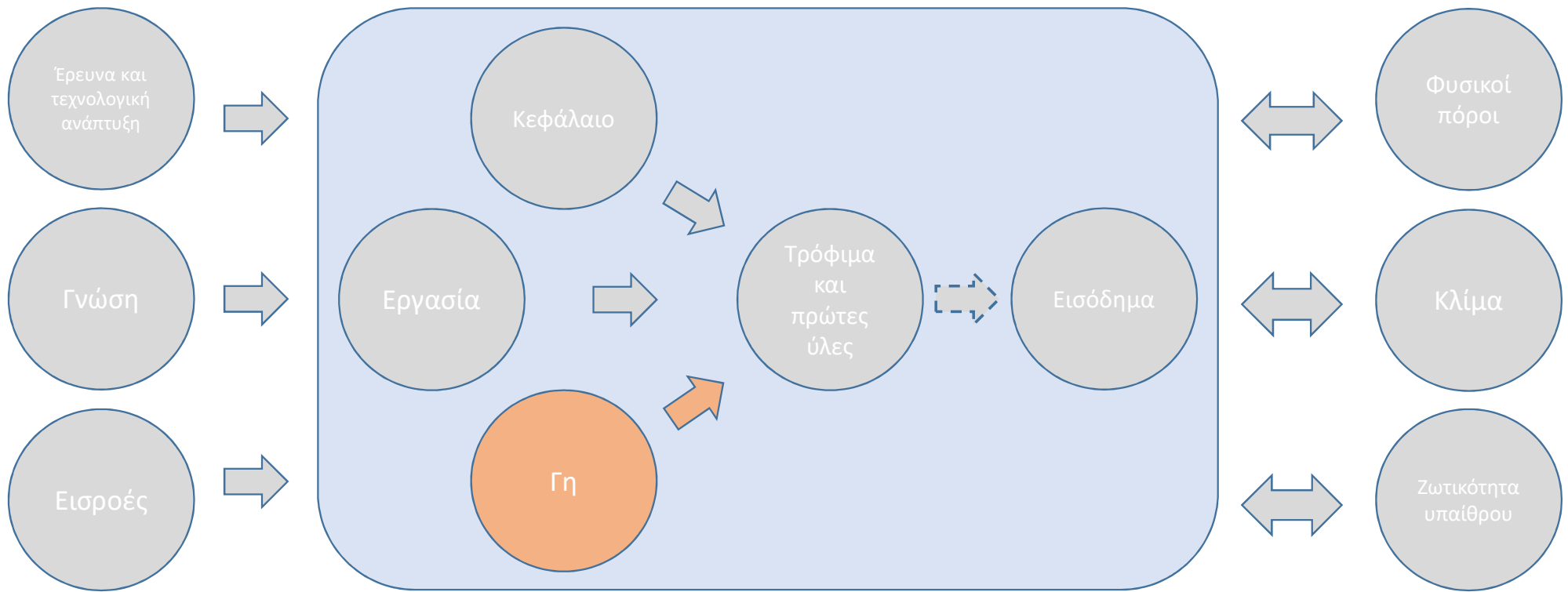
Επαγγελματίες γεωργοί

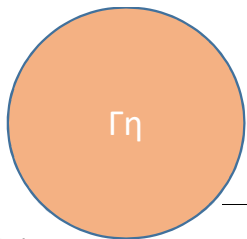

Πηγή: ΟΠΕΚΕΠΕ – ΟΣΔΕ και ΥΠΑΑΤ – Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων

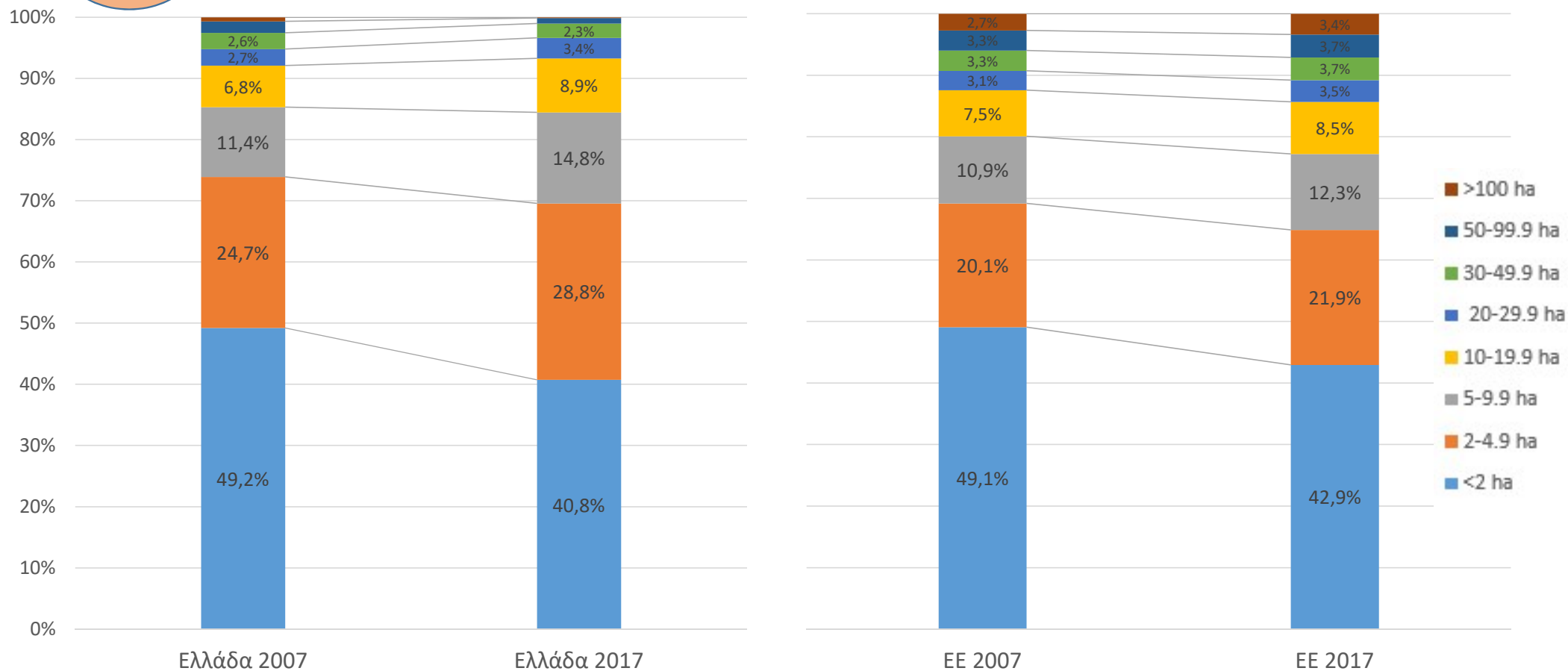

ΓΗ

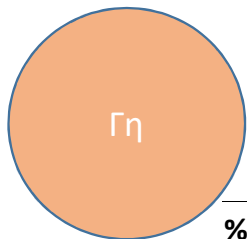

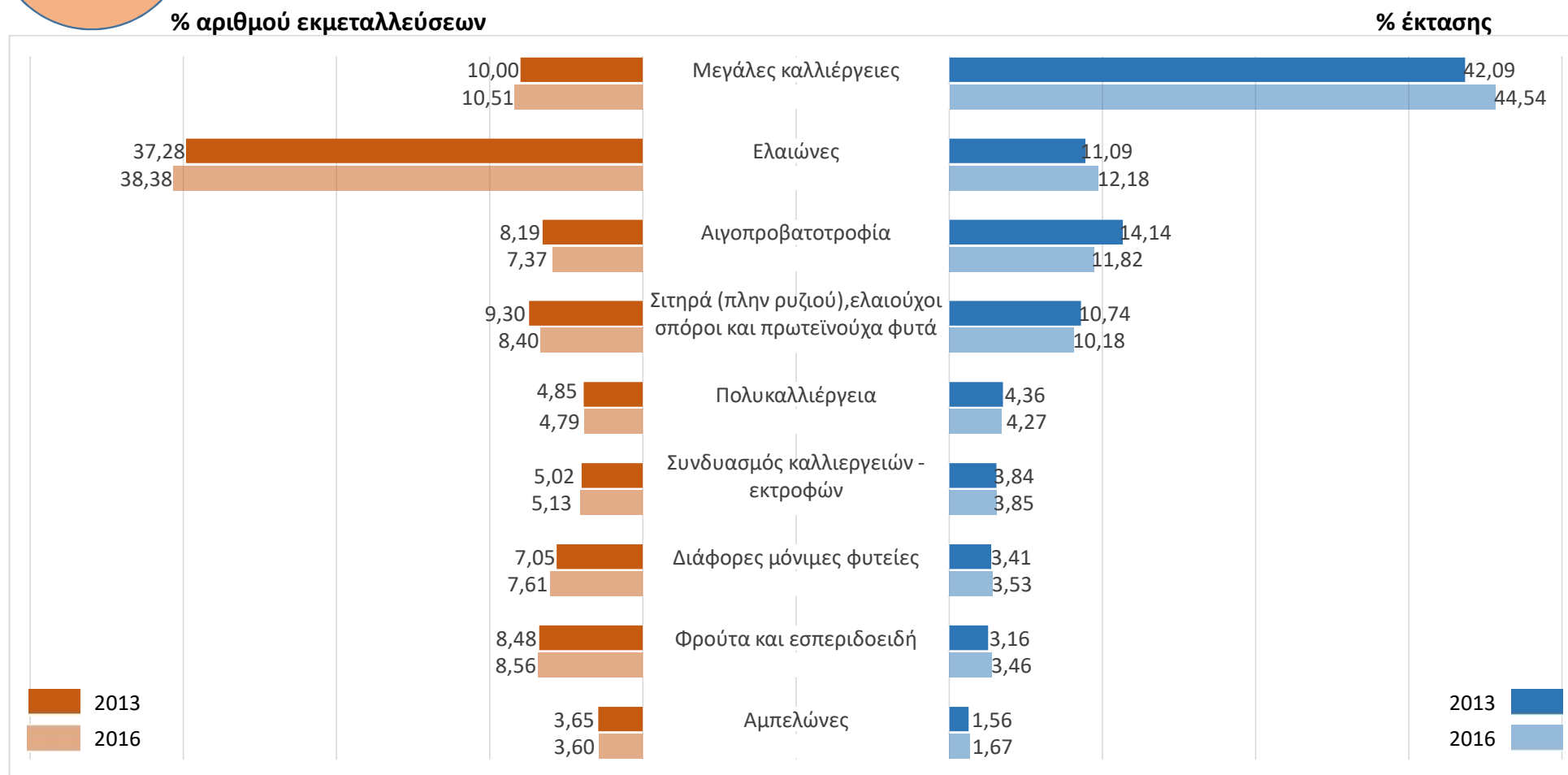
Πόση γη χρησιμοποιεί κάθε εκμετάλλευση;

Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>) και ΟΠΕΚΕΠΕ - ΟΣΔΕ

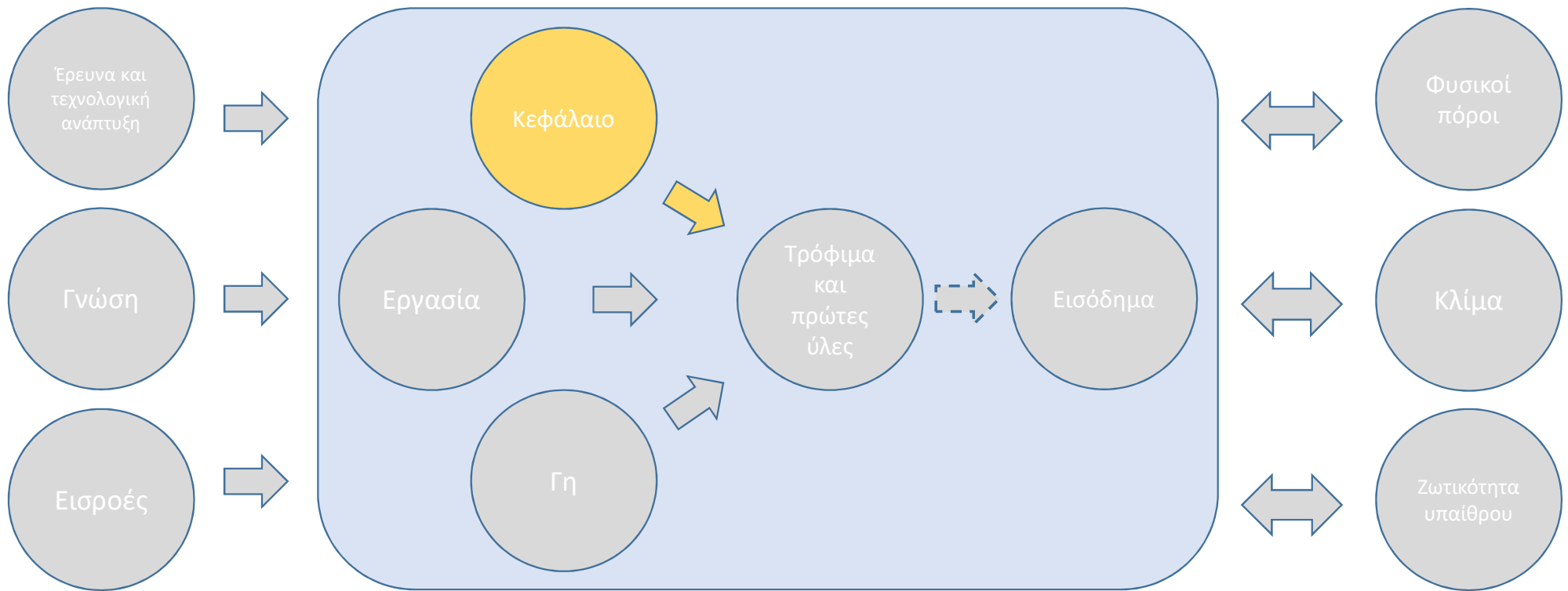

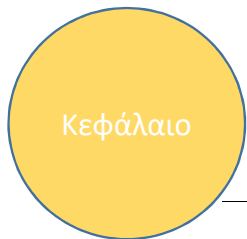
Πως χρησιμοποιείται η γη;

Πηγή: EUROSTAT (ef_lus_main)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

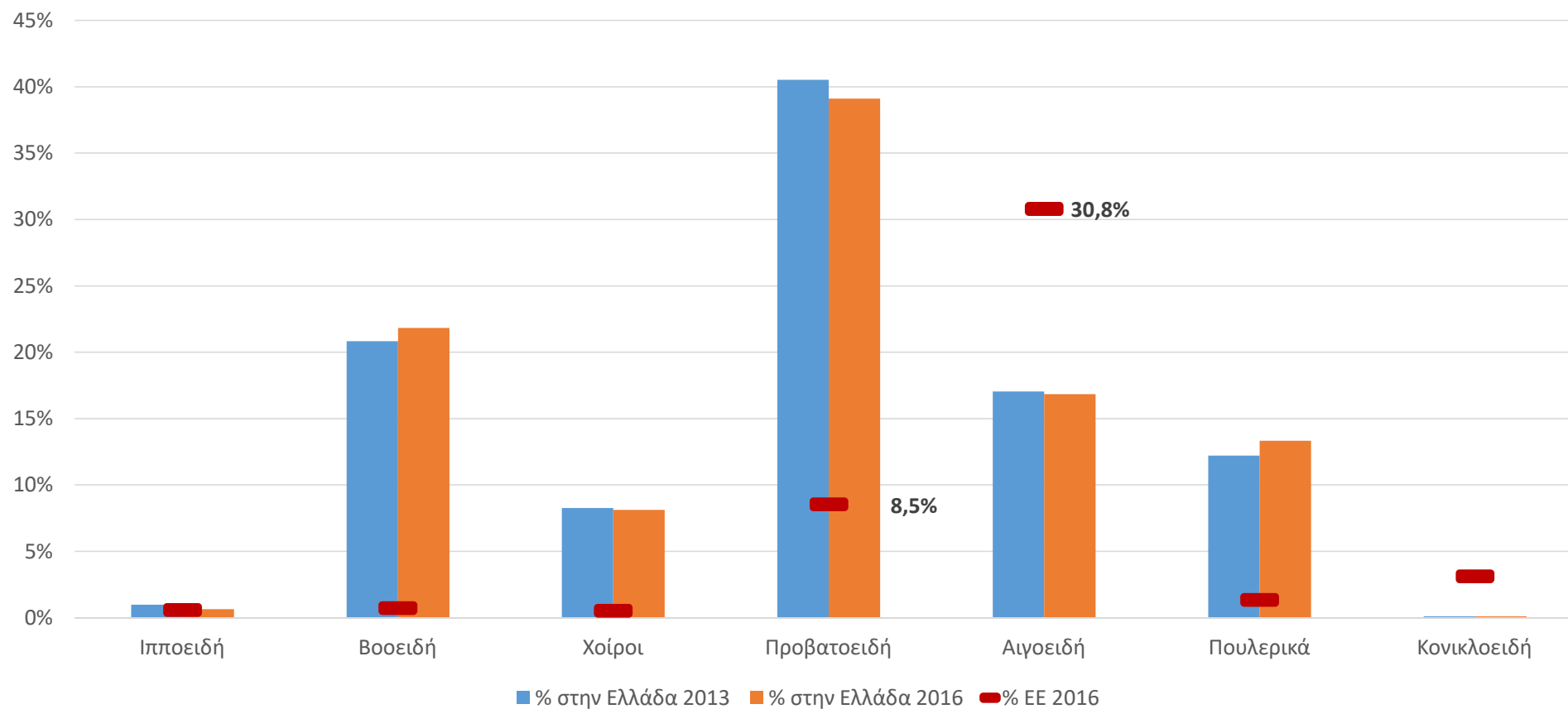

Τι ζωικό κεφάλαιο χρησιμοποιούν;

% Μονάδων Ζωικού Κεφαλαίου ανά κατηγορία

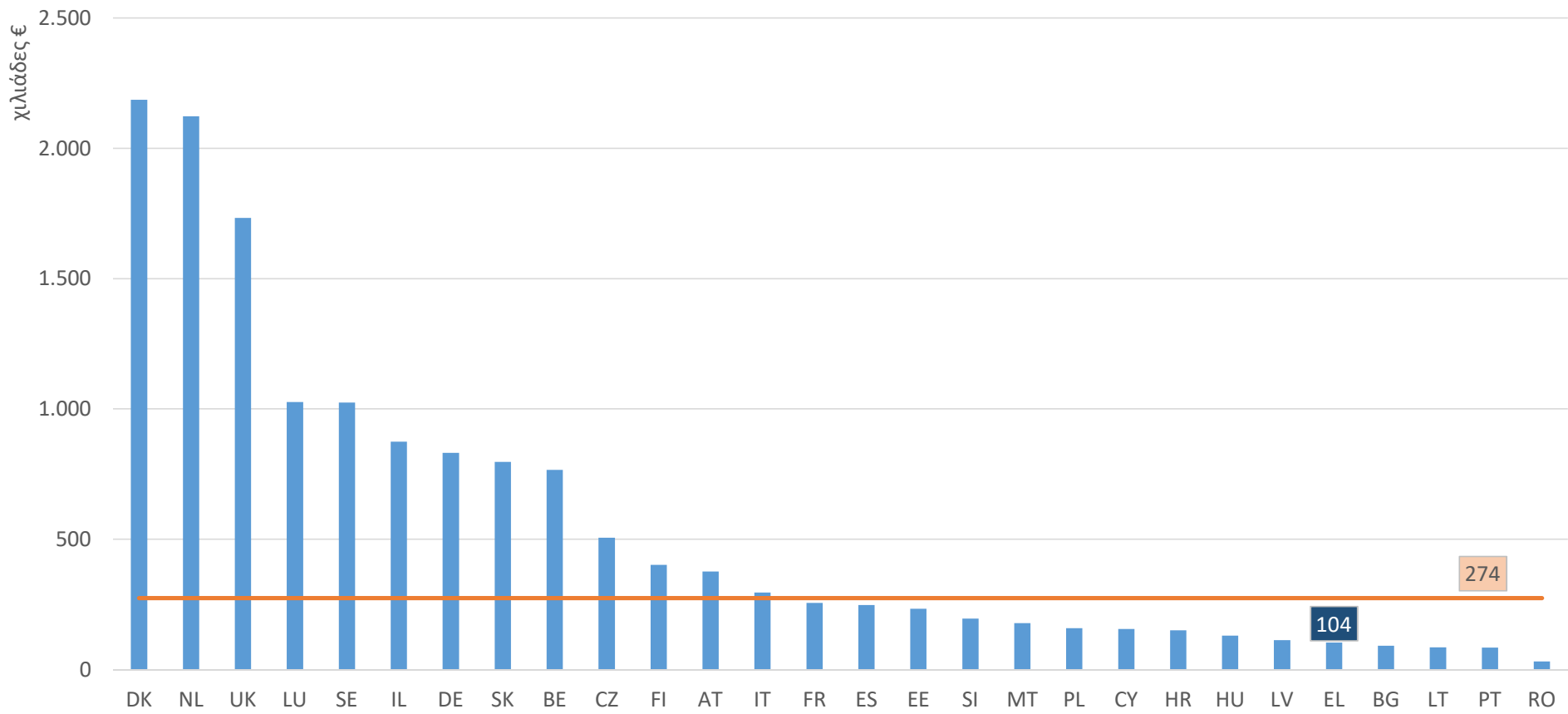
Πηγή: EUROSTAT (ef_lsk_main)

Πάγιο κεφάλαιο: πόσο διαθέτουν;

Αξία παγίου κεφαλαίου τυπικής εκμετάλλευσης

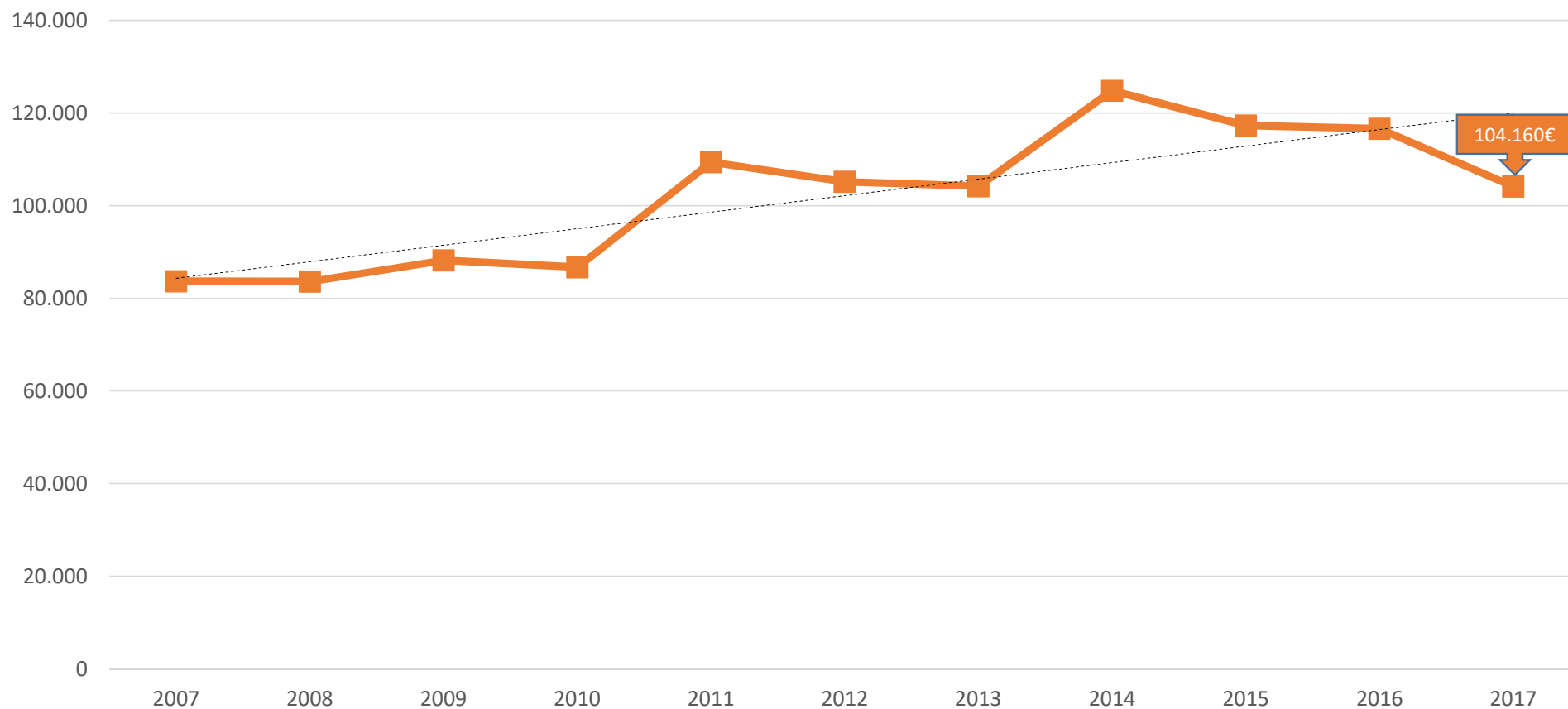
Πηγή: FADN

Πάγιο κεφάλαιο: πως εξελίσσεται διαχρονικά;

Αξία παγίου κεφαλαίου τυπικής εκμετάλλευσης

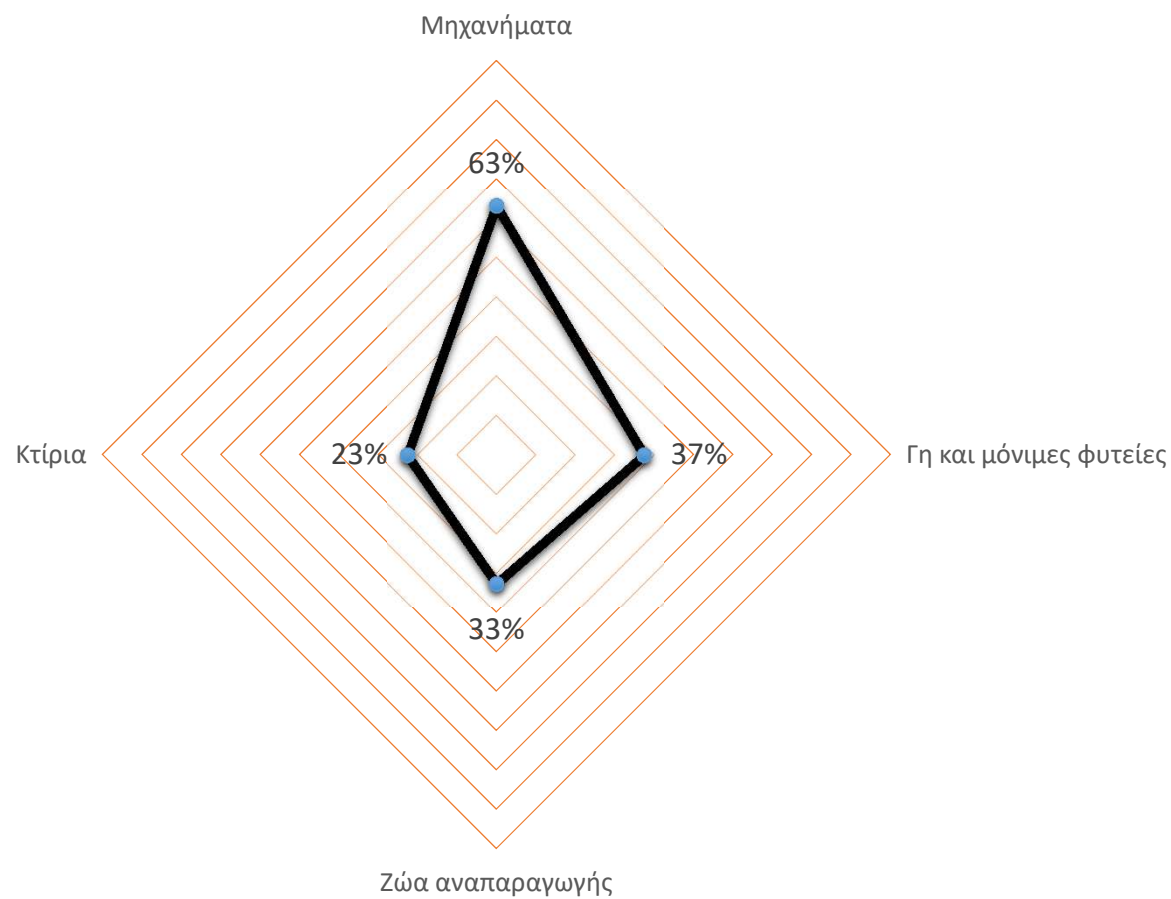
Πηγή: FADN

Πάγιο κεφάλαιο: πως συγκρίνεται με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο;

Σύνθεση παγίου κεφαλαίου ως ποσοστό του ευρωπαϊκού μέσου όρου

Πηγή: FADN

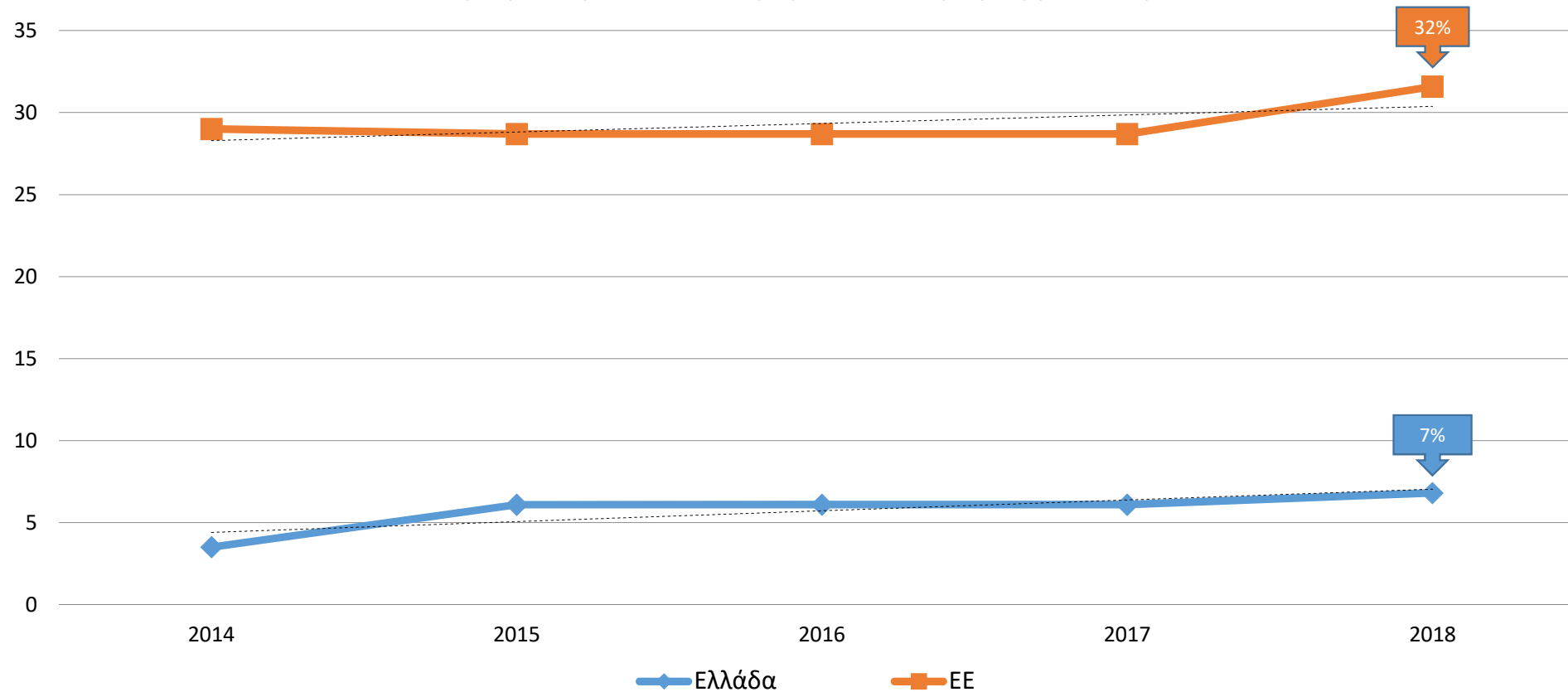

Ποια είναι η τάση στο ανθρώπινο κεφάλαιο;

% αρχηγών εκμεταλλεύσεων με βασική ή πλήρη γεωργική κατάρτιση

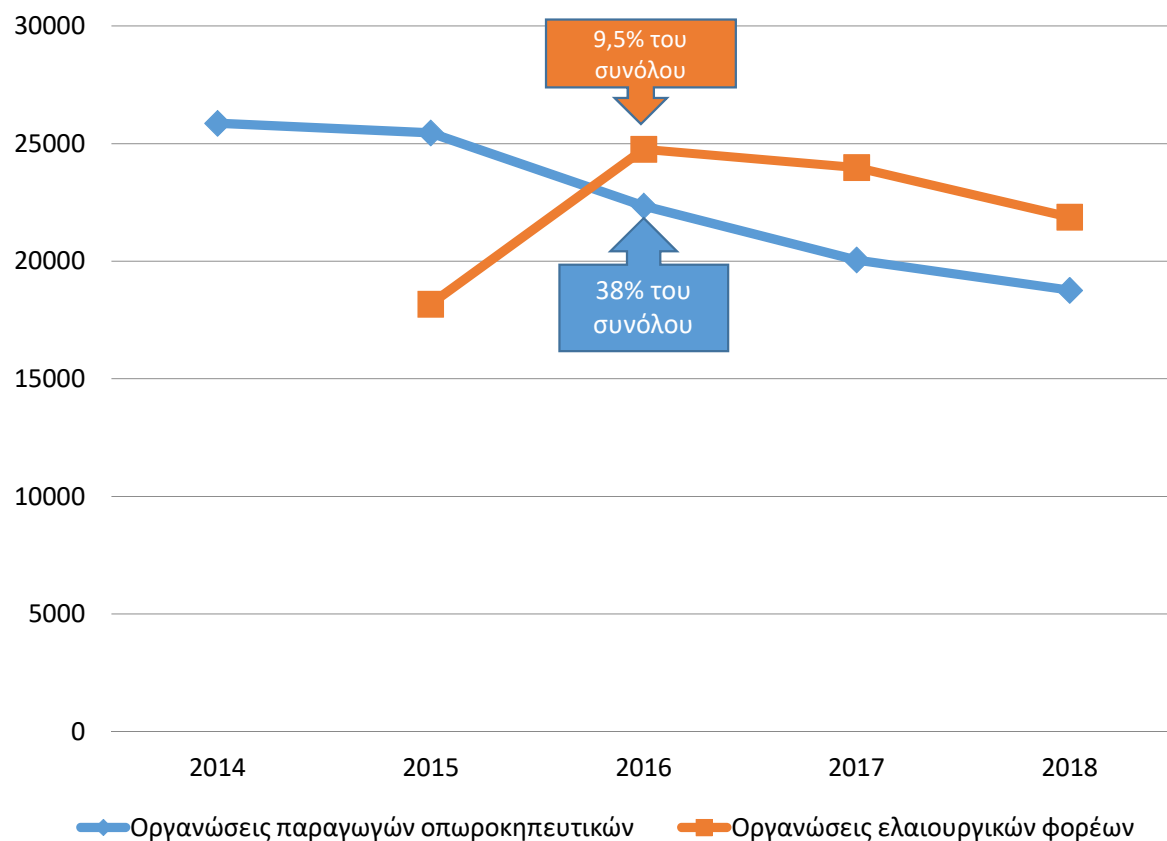
Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>)

Ποια είναι η τάση στο κοινωνικό κεφάλαιο;

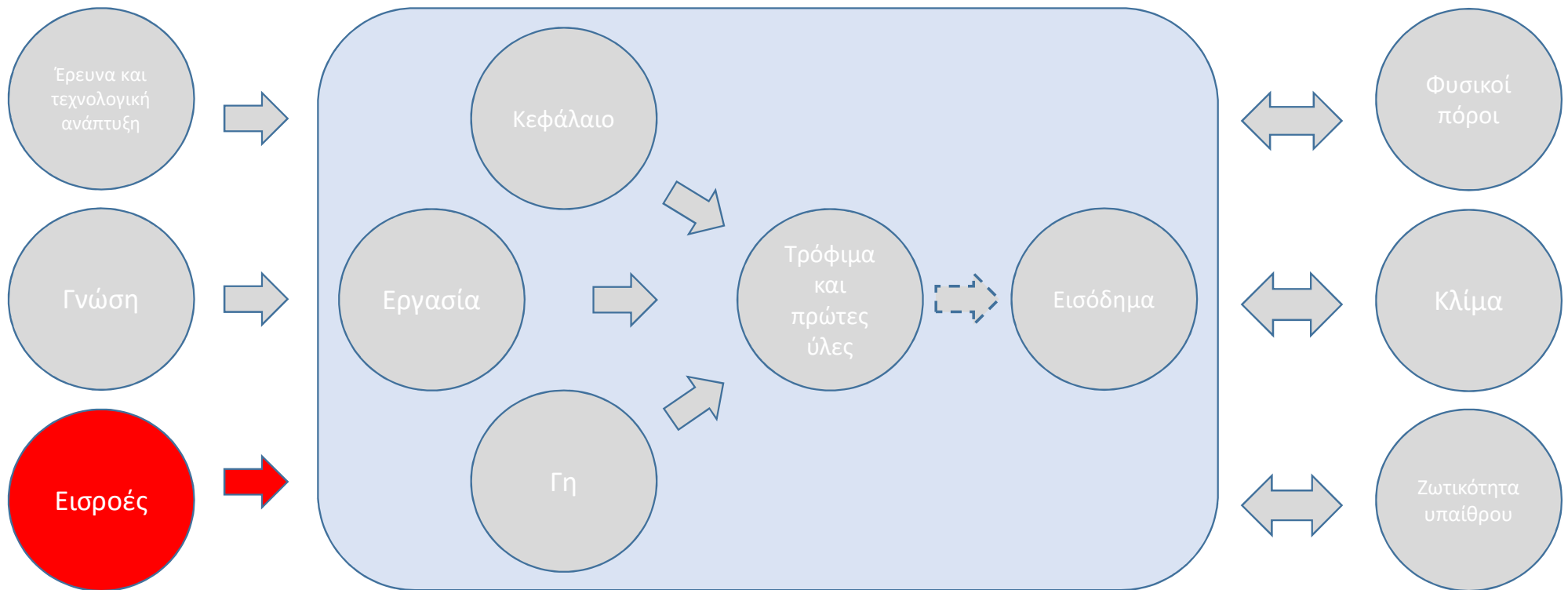
Πλήθος μελών σε οργανώσεις παραγωγών

• Το 2016

- οι εκμεταλλεύσεις που συμμετείχαν σε Οργανώσεις Ελαιουργικών Φορέων αποτελούσαν το 9,5% του συνόλου των ελαιουργικών εκμεταλλεύσεων
- οι εκμεταλλεύσεις που συμμετείχαν σε Οργανώσεις Παραγωγών οπωροκηπευτικών αποτελούσαν το 38% του συνόλου των εκμεταλλεύσεων που ειδικεύονται στα οπωροκηπευτικά

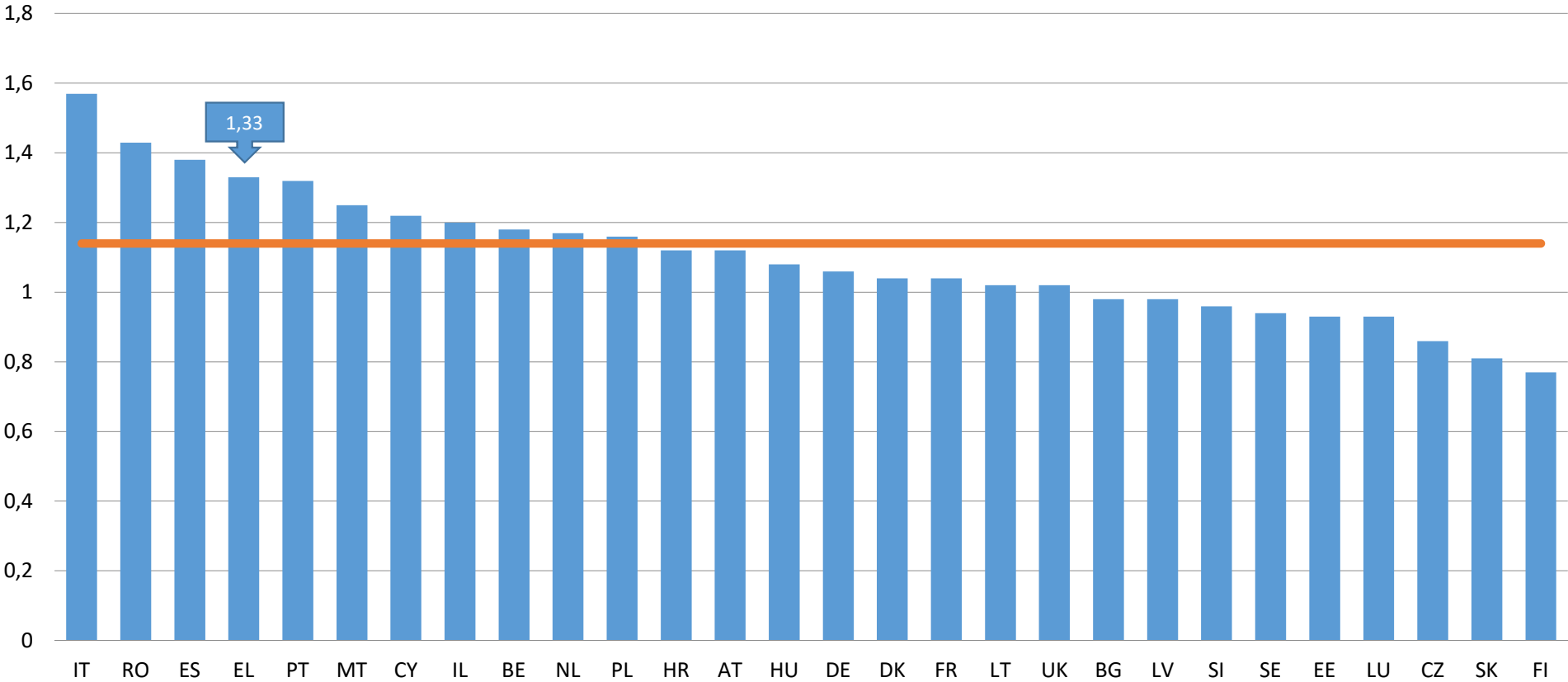
ΕΙΣΡΟΕΣ

Πόσο ακριβές είναι οι εισροές στην Ελλάδα;

Αξία παραγωγής για κάθε 1€ κόστους εισροών (2017)

Πηγή: FADN

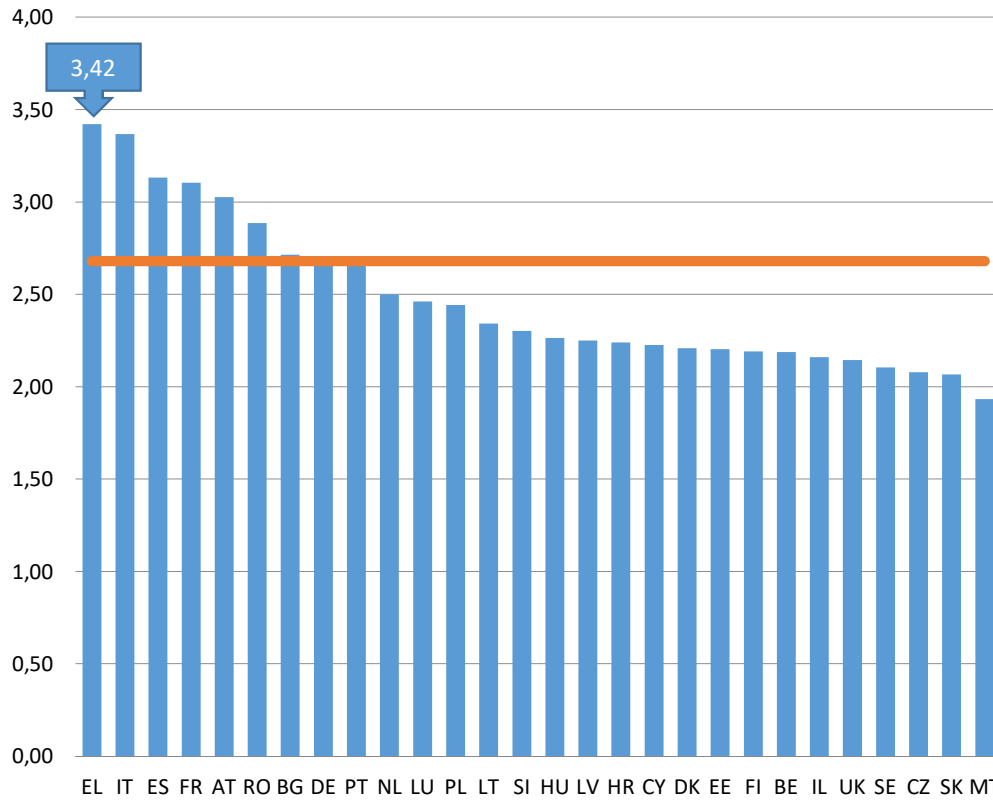

Εισροές

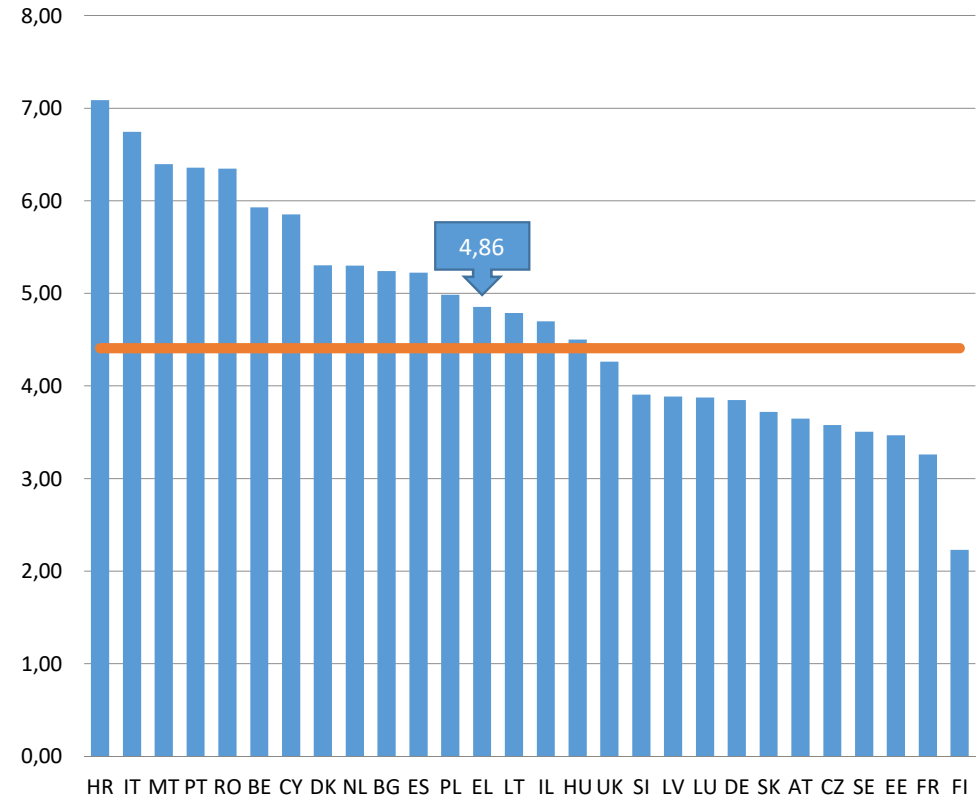
Ποιες εισροές έχουν μεγαλύτερο κόστος στην Ελλάδα;

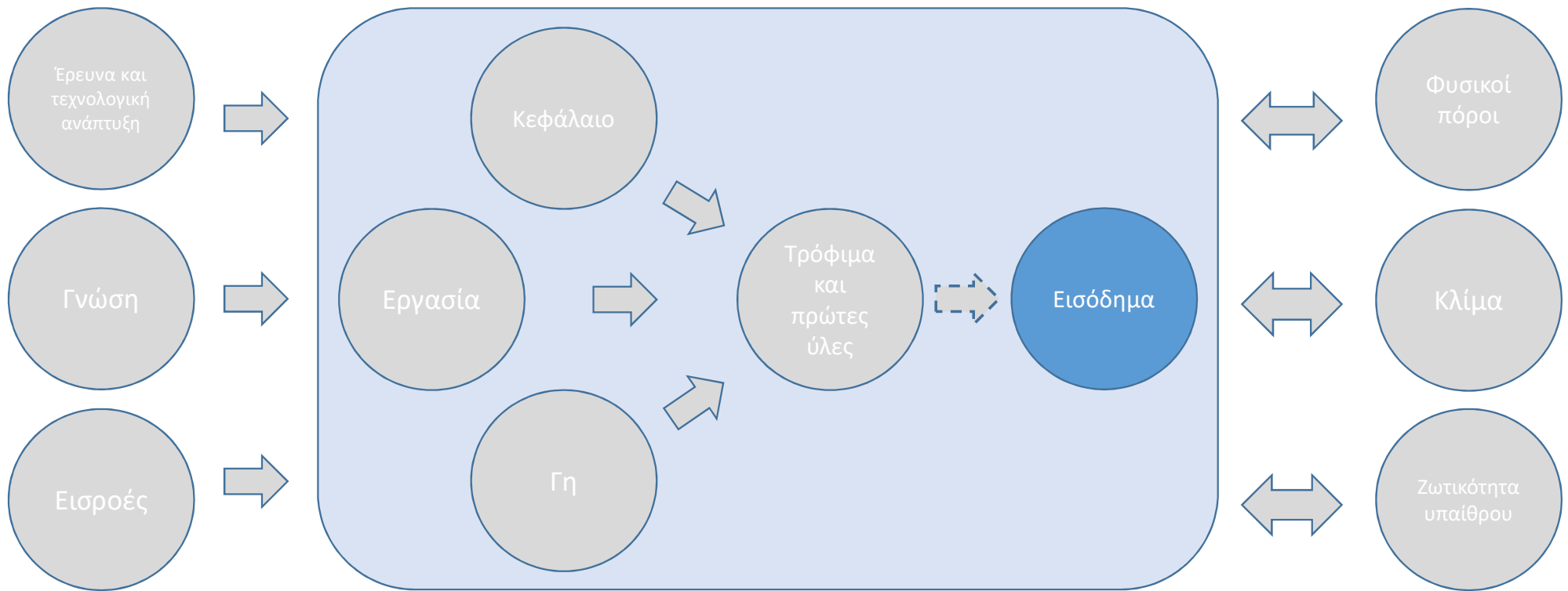
Αξία παραγωγής για κάθε 1€ ειδικών δαπανών παραγωγής 2017 (σπόροι, λιπάσματα, ζωοτροφές κ.λπ.)

Αξία παραγωγής για κάθε 1€ γενικών δαπανών παραγωγής 2017 (ενέργεια, νερό κ.λπ.)

ΕΙΣΟΔΗΜΑ

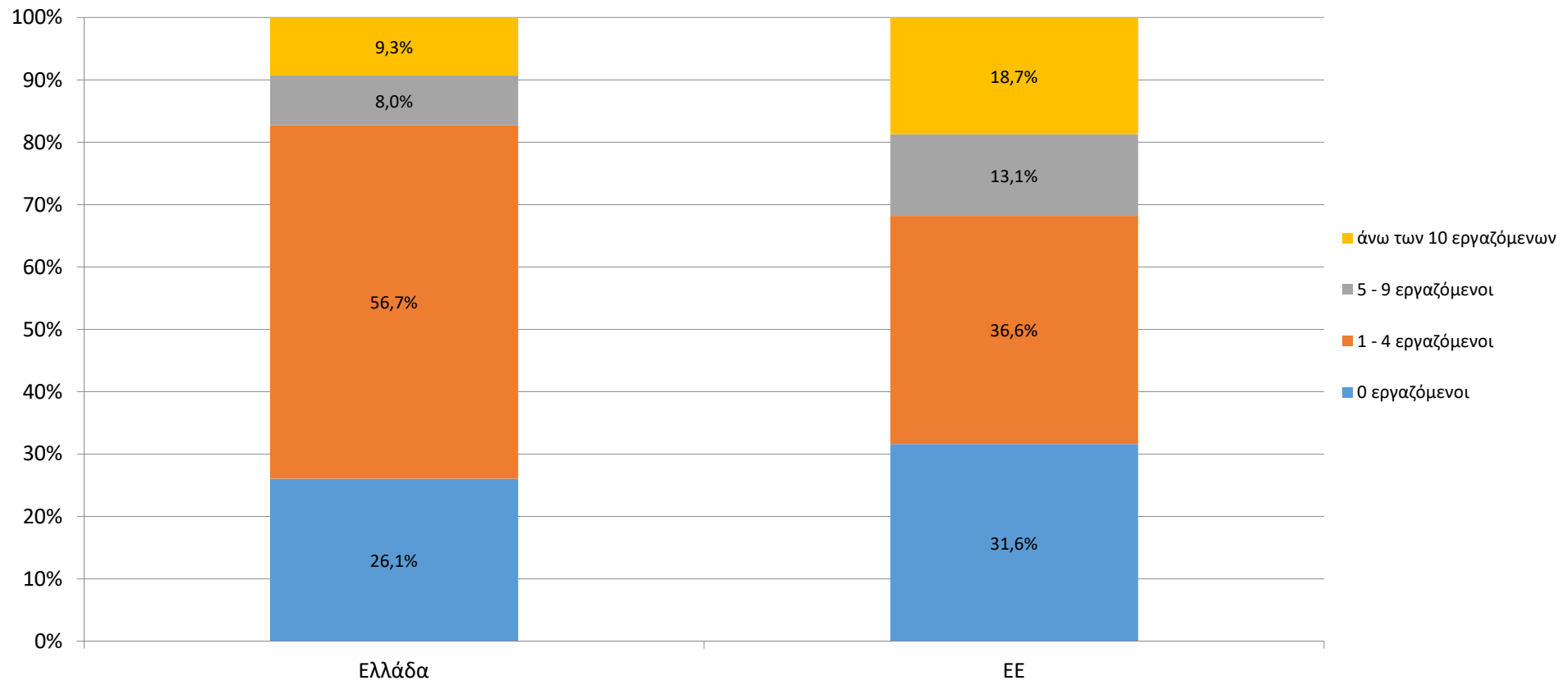

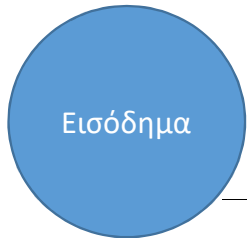
Ποιο είναι το οικονομικό μέγεθος των μεταποιητικών επιχειρήσεων;

% Επιχειρήσεων ανά κλάση μεγέθους, με βάση τον αριθμό εργαζομένων

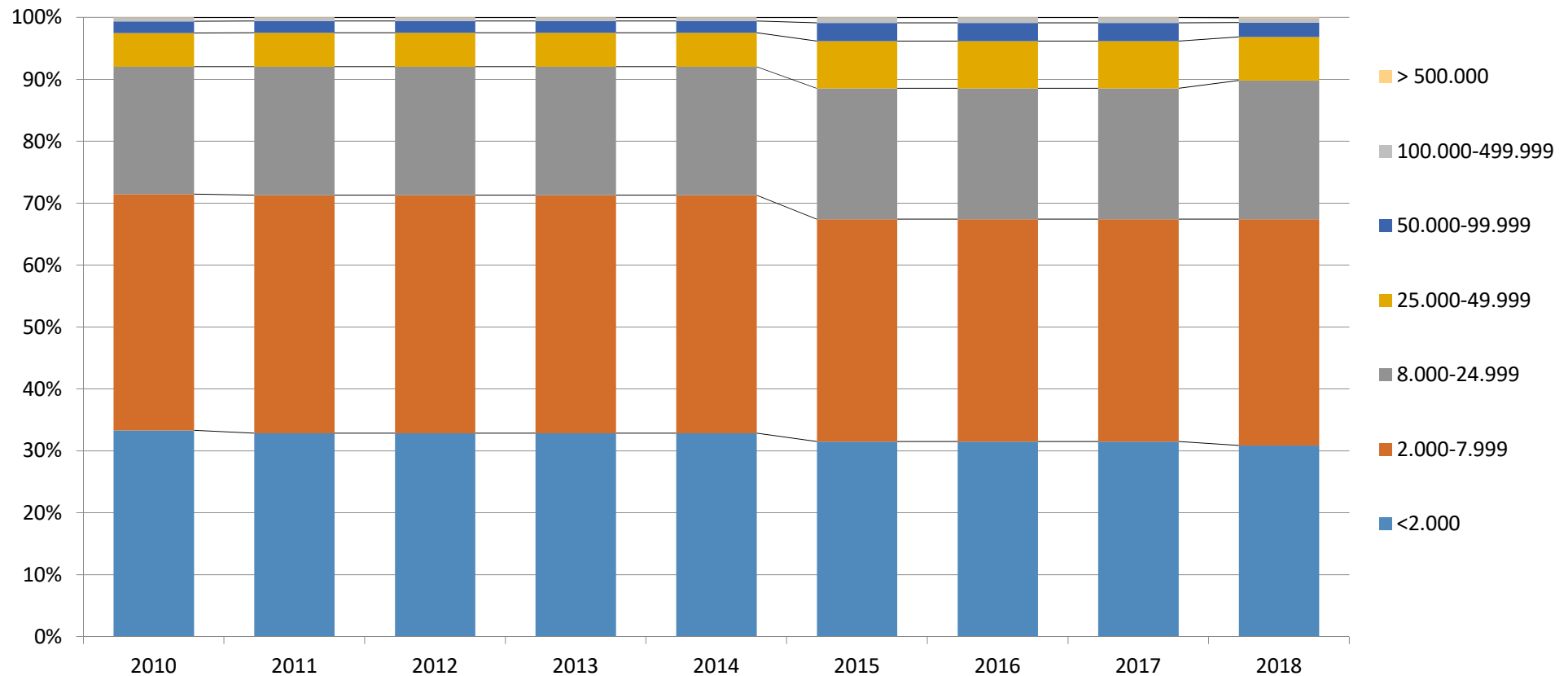
Πηγή: EUROSTAT (bd_9bd_sz_cl_r2)

Ποιο είναι το οικονομικό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων;

% Γεωργικών εκμεταλλεύσεων ανά κλάση οικονομικού μεγέθους

Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>)

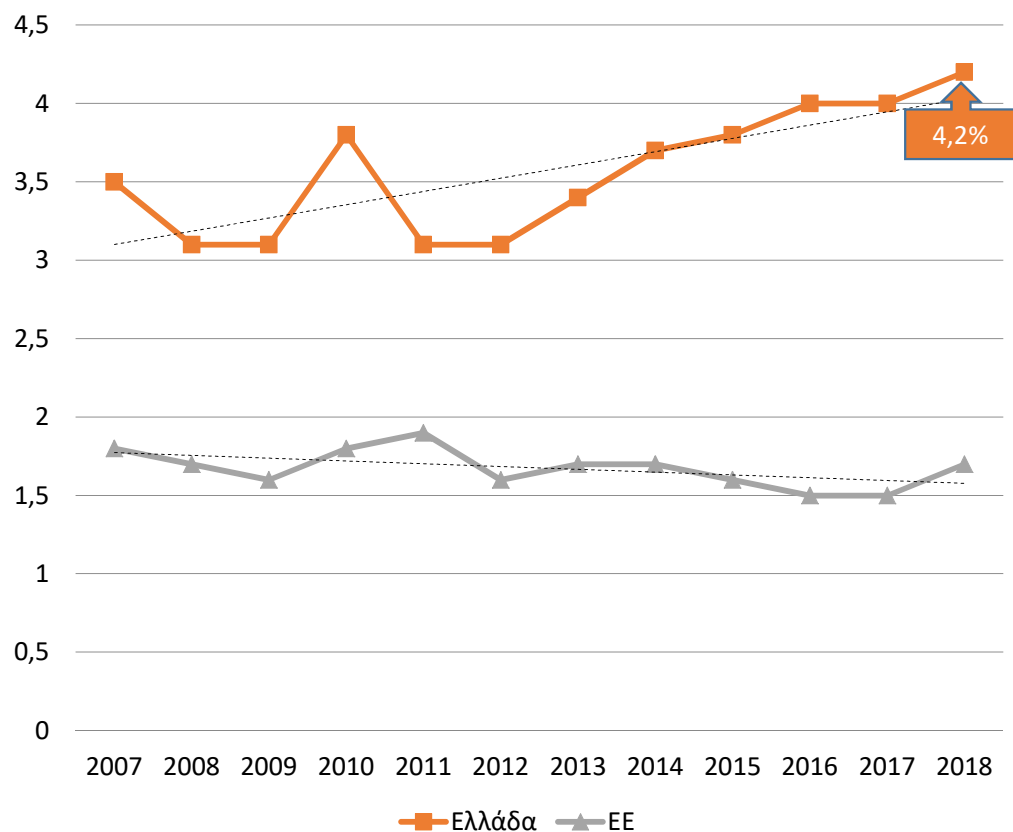

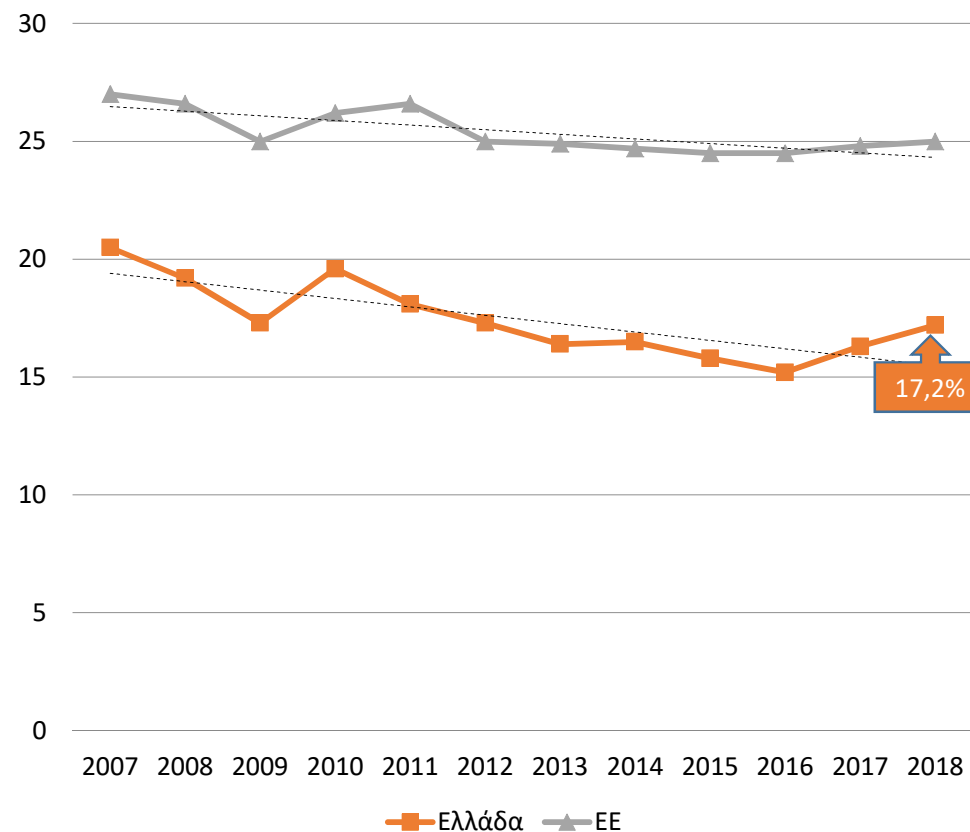
Τι αξία παράγεται από τον αγροδιατροφικό τομέα;

%ΑΠΑ πρωτογενή τομέα

%ΑΠΑ βιομηχανίας τροφίμων

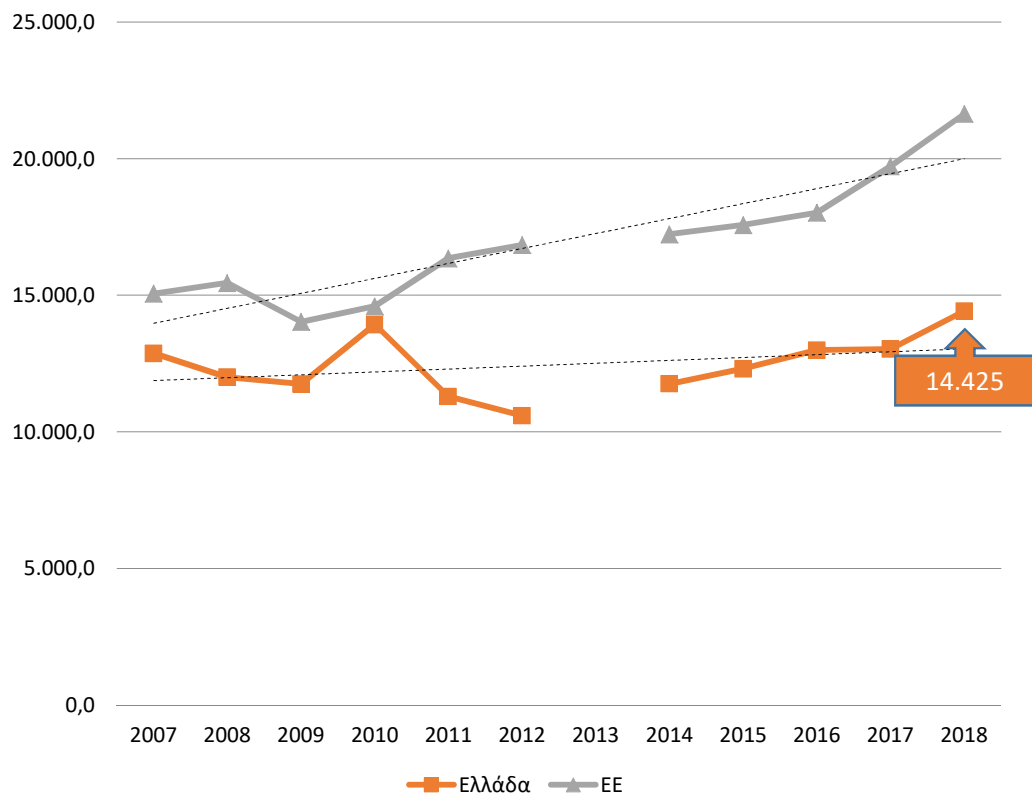
Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>)

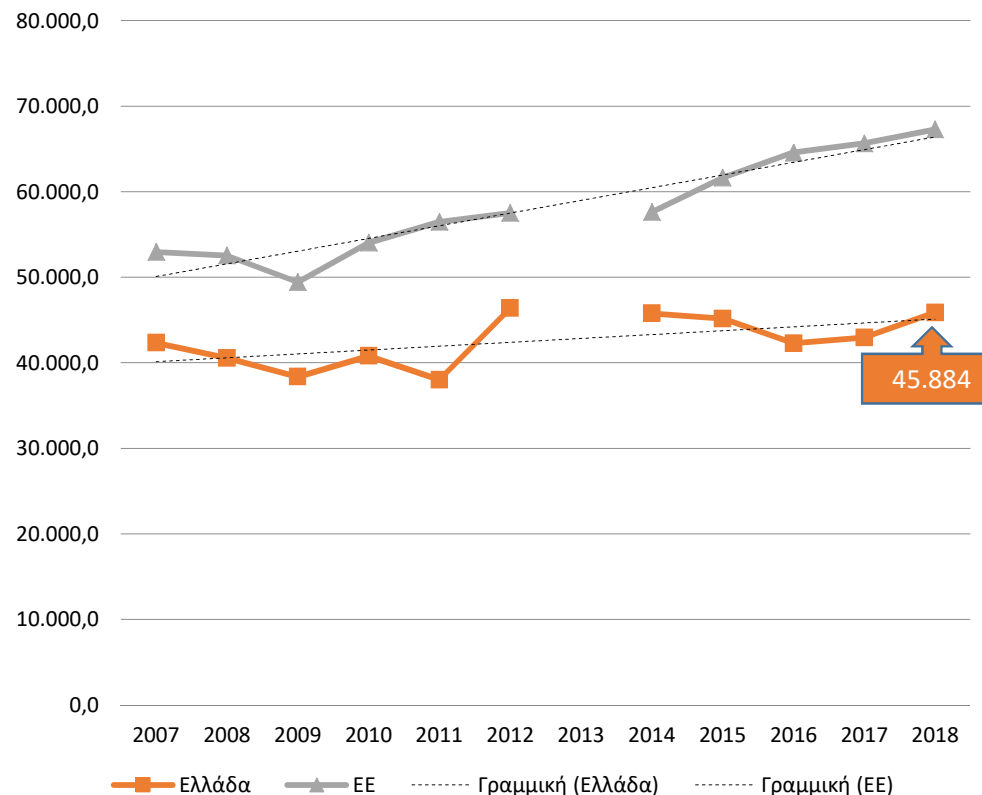
Ποια είναι η παραγωγικότητα της εργασίας στον αγροδιατροφικό τομέα;

Παραγωγικότητα της εργασίας στον πρωτογενή τομέα (€/άτομο)

Παραγωγικότητα της εργασίας στη μεταποίηση (€/άτομο)

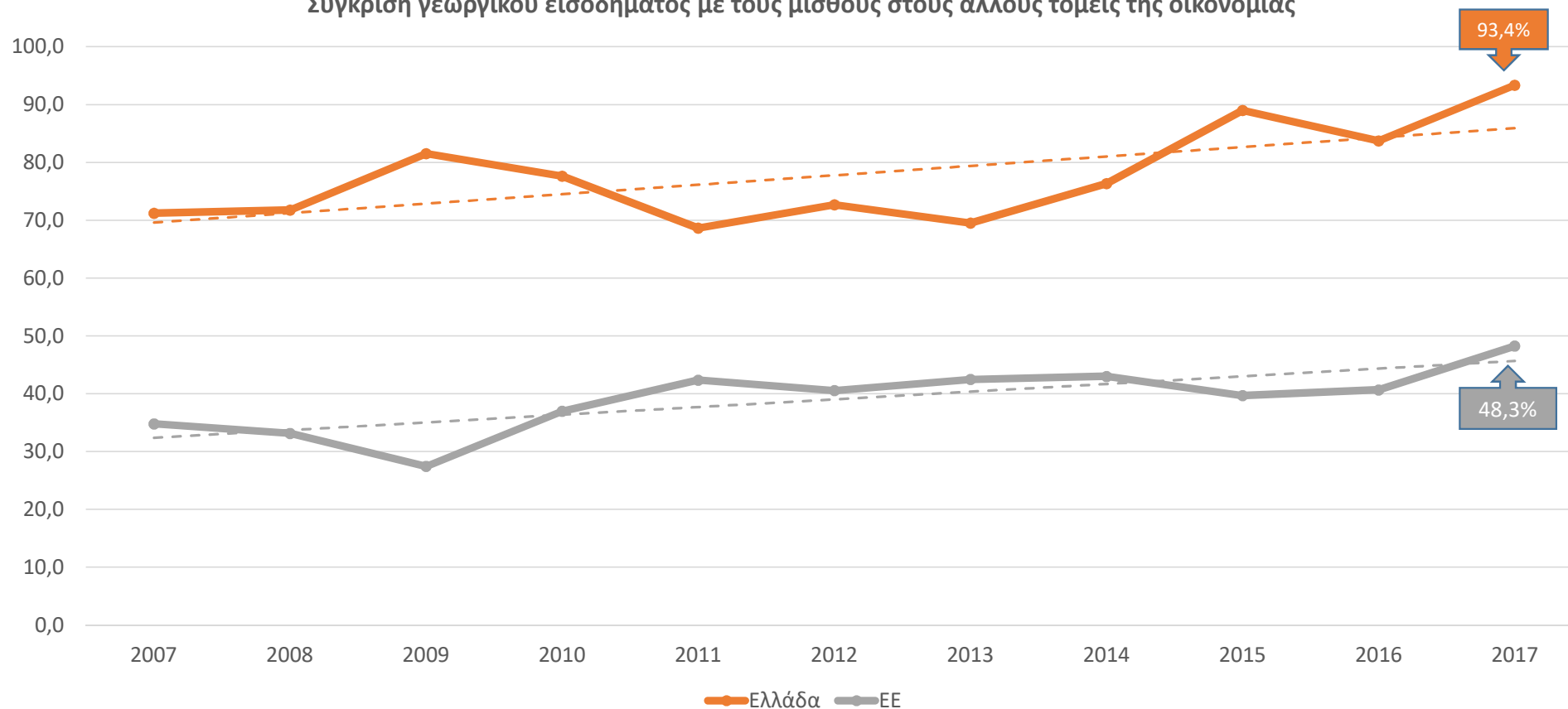
Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>)

Πως συγκρίνεται το γεωργικό εισόδημα με τους μισθούς στην υπόλοιπη οικονομία;

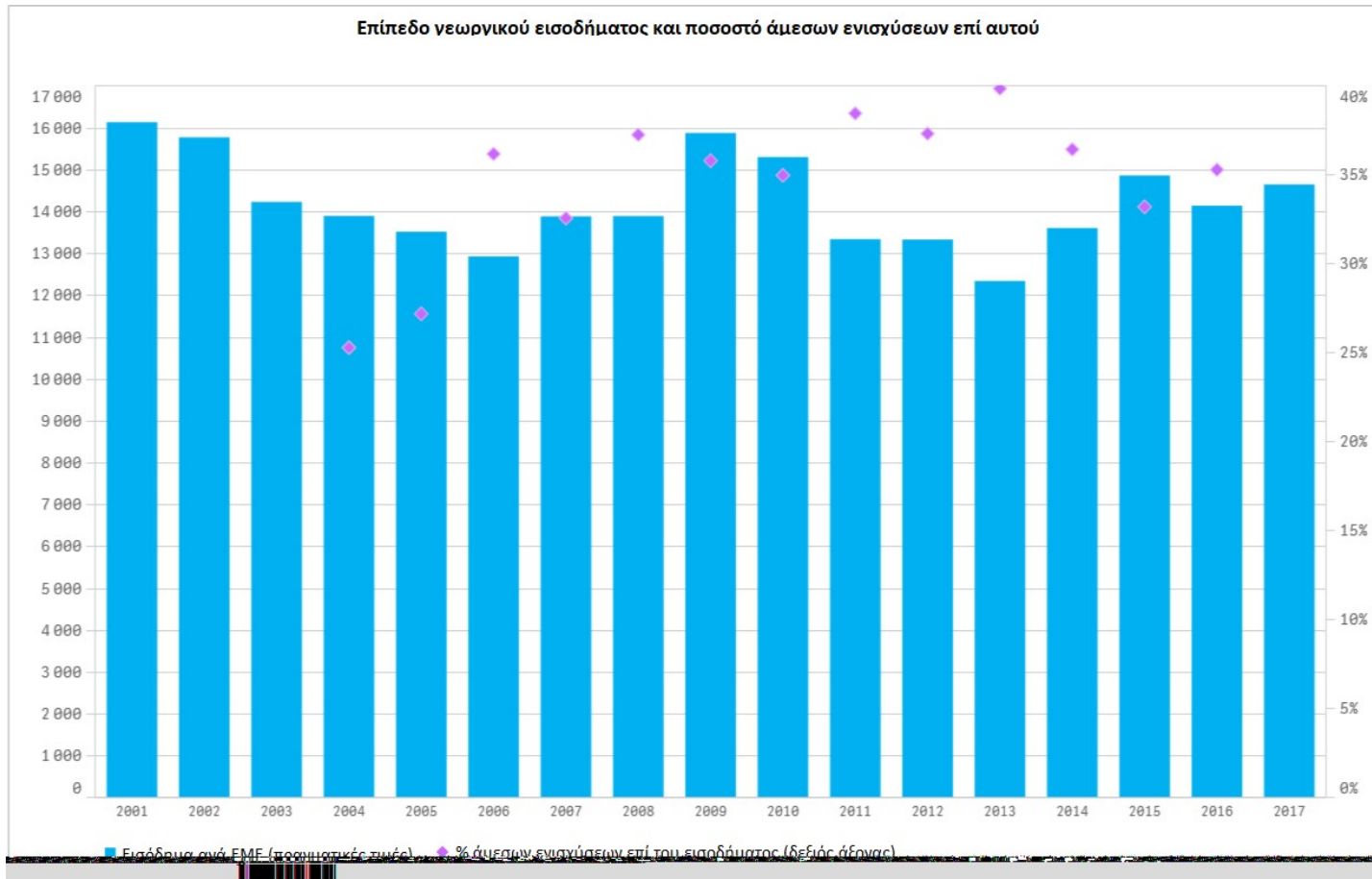
Σύγκριση γεωργικού εισοδήματος με τους μισθούς στους άλλους τομείς της οικονομίας

Πηγή: Κοινοί δείκτες πλαισίου (<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef>)

Γεωργικό εισόδημα – σημασία άμεσων ενισχύσεων

Πηγή: DG AGRI - CAP indicators dashboard (<https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DashboardIndicators/FarmIncome.html>)

Οι αγροτικές περιοχές

+	-
Εξάπλωση ευρυζωνικών δικτύων	Σχετικά μικρή διείσδυση στις ορεινές περιοχές
Τάσεις διαφοροποίησης της οικονομίας προς των τουρισμό	
Σταθερή πληθυσμιακή εξέλιξη	Σχετικά μεγάλο ποσοστό ατόμων που κινδυνεύουν από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό

Ο αγροδιατροφικός τομέας

+	-
Σχετικά χαμηλής έντασης γεωργία που δεν εξαντλεί τους φυσικούς πόρους, λόγω και της εφαρμογής αγροπεριβαλλοντικών μέτρων και βιολογικής γεωργίας του ΠΑΑ	
Σχετικά μικρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	Σημαντικές αν και μειούμενες απολήψεις νερού άρδευσης, λόγω και της εφαρμογής εγγειοβελτιωτικών έργων του ΠΑΑ
	Σχετικά χαμηλή δαπάνη για έρευνα στη γεωργία
	Κατακερματισμένο και αδύναμο σύστημα μεταφοράς γνώσης και καινοτομίας

Ο αγροδιατροφικός τομέας

+	-
Απασχολεί σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού (15%)	Το εργατικό δυναμικό παρουσιάζει σημαντικές τάσεις γήρανσης
	Σχετικά χαμηλό ποσοστό των απασχολούμενων είναι επαγγελματίες αγρότες
Το μέγεθος των εκμεταλλεύσεων, αν και σχετικά μικρό, είναι συγκρίσιμο με τον ενωσιακό μέσο όρο	Πολύ μεγάλος αριθμός πολύ μικρών ελαιουργικών εκμεταλλεύσεων, που αντανάκλα και τις κοινωνικές νόρμες στις αγροτικές περιοχές
Σημαντικό μέρος του πανευρωπαϊκού ζωικού κεφαλαίου σε πρόβατα (8,5% της ΕΕ) και κατέχει εξέχουσα θέση στις αίγες (30,8% της ΕΕ)	
Αυξητική πορεία σώρευσης παγίου κεφαλαίου, λόγω και της εφαρμογής σχετικών επενδυτικών μέτρων του ΠΑΑ	Συγκριτικά χαμηλά επίπεδα παγίου κεφαλαίου. Σχετικά χαμηλά ποσοστά παραγωγών με βασική ή πλήρη κατάρτιση. Σχετικά μικρό βαθμό οργάνωσης της παραγωγής

Ο αγροδιατροφικός τομέας

+	-
Σχετικά χαμηλό κόστος εισροών, οφειλόμενο κυρίως στις γενικές δαπάνες (ενέργεια, νερό κ.λπ.)	
	Σχετικά μεγάλο ποσοστό επιχειρήσεων(90%) μεταποίησης με λιγότερους από 10 εργαζόμενους
	Σχετικά μεγάλο ποσοστό εκμεταλλεύσεων (90%) με τυπική απόδοση μικρότερη από 25.000 €/έτος
Με σημαντική συμβολή στο ΑΕΠ (21,5%)	Σχετικά χαμηλή συμβολή της μεταποίησης στο ΑΕΠ σε σχέση με την ΕΕ
	Σχετικά χαμηλή παραγωγικότητα της εργασίας
Σχετικά υψηλό, σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ, επίπεδο διαβίωσης των Ελλήνων γεωργών	
Σημαντικός ρόλος των άμεσων ενισχύσεων ως δίκτυ προστασίας του γεωργικού εισοδήματος	Σημαντική εξάρτηση του γεωργικού εισοδήματος από τις άμεσες ενισχύσεις

Ημερίδα προετοιμασίας για την κατάρτιση του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2021-2027

ΑΘΗΝΑ 07 ΙΟΥΝΙΟΥ 2019

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

ΕΥΔ ΠΑΑ 2014 – 2020
www.agrotikianaptixi.gr
www.ead.gr

